8554 A 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo

Cena 200 lir

Leto XXXIV. Št. 57 (9969)

TRST, četrtek, 9. marca 1978

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

USPEŠEN «VRH» KD, KPI, PSI, PSDI IN PRI V PALAČI CHIGI

Dokončen dogovor o programu nove vlade Neformalna pogajanja o imenih ministrov

Seznam bo Andreotti nesel Leoneju na Kvirinal konec tedna - PSDI zahteva vstop «laičnih izvedencev» v vlado

RIM — Manjkajo samo še imena ministrov in podtajnikov. Včerajšnji zaključni «vrh» petih strank (liberalci so medtem že formalno sporočili, da prehajajo v opozicijo) je z relativno lahkoto ratificiral osnovne programske smernice, ki jih je orisal Andreotti. Andreotti ni predložil pravega programa, ker se je obvezal, da bo na osnovi današnjih priporočil sestavil končno besedilo in ga v roku 24 ur poslal tajništvom strank vladne večine. Vodstva teh strank se bodo, v glavnem, sestala že danes in izrekla svoje mnenje. Edino demokristjani verjetno ne bodo sklicali svojih statutarnih organov, tudi zato ne, ker strankin pravilnik določa, da se nekaj dni po zaključku vladne krize mora sestati strankin vsedržavni svet.

Gotovo je, da bodo vodstva strank sporočila, da se strinjajo s programom, nakar bo Andreotti verjetno že v soboto sporočil predsedniku republike Leoneju seznam novih ministrov.

Dogovorili so se, da bo ministre izbral Andreotti osebno, vendar je znano, da bo demokrščanska delegacija navezala v teh dneh stike z vsemi strankami vladne večine in razpravljala o «objektivni sestavi vlade». Parlamentarne skupine KD pa napovedujejo, da bodo tokrat sporočile razširjen seznam potencialnih kandidatov za mesto podtajnika na osnovi tajnega glasovanja. Na ta način naj bi se izognili (kolikor je sploh to mogoče) običajnemu doziranju z lekarniško tehtnico in po «ključu» struj.

Delegacija KD se bo morala vsekakor največ pogajati z manjšimi laičnimi strankami, kajti socialdemokrati so na sinočnjem «vrhu» poskrbeli za zapoznelo presenečenje. Zahtevali so namreč, naj Andreotti upošteva njihov predlog in v vlado vključi nekaj «izvedencev» iz vrst manjših strank. Skratka, Romita želi povratek socialdemokratov v vlado, iz katere so bili izločeni že davno tega. Piccoli, ki so ga časnikarji vprašali za mnenje, se o tem ni hotel izreči. Pač pa se je s časnikarji zelo rad pogovarjal Romita in jih je skušal prepričati, da bi to nekako «uravnovesilo» vlogo manjših strank v odnosih med «velikima» KPI in KD.

Za drugo presenečenje, ki so ga vsi (resnici na ljubo) pričakovali, je poskrbel republikanski voditelj La Malfa. Pritožil se je zaradi zadržanja sindikatov, ki nočejo sodelovati pri uresničevanju vladnega programa in na ves glas proglašajo svojo avtonomijo do vlade. Uspelo mu je, da so ostali tajniki pristali na zaključno sporočilo, v katerem je generičen poziv «vsem družbenim silam», naj sodelujejo pri izvajanju dogovorjenih smernic.

Če bi, med drugim, prišlo med izvajanjem programa do zapletljajev, se tajniki strank strinjajo, da bodo nemudoma sklicali nova pogajanja na najvišji ravni. Izogniti se hočejo misli, da bi se ponovilo to, kar je že pokopalo Andreottijevo vlado, se pravi sistematično odlašanje reševanja najbolj perečih vprašanj in dejanska ohromitev vsakršne vladne dejavnosti.

Vladna večina je torej že stvarnost. Iz nje so izstopili liberalci, nekoliko pa se skuša diferencirati tudi La Malfa, vendar samo zato, da bi svoji mali stranki povečati težo in pokazal javnosti, da ni povsem za dovoljen.

Z liberalci je polemiziral Craxi, ko je dejal, da se ne strinja z njihovo demagogijo, pač pa mora vlada «elastično upoštevati razlike med družbenimi sloji in strokami».

Precejšen optimizem izžareva iz izjav Romite in Zaccagninija. Prvi očitno še vedno upa na možnost, da bi nova vlada ne bila enobarvna, pač pa dvobarvna (KD - PSDI) ali celo tribarvna (KD - PSDI - PRI). Tega pa si ne želijo ne komunisti niti socialisti. Perna in Natta (KPI) sta prilila vode na ogenj socialdemokratskih želja, še hladnejši pa so bili socialisti, ki poudarjajo, do se je doslej govorilo o enobarvni vladi in nima smisla v zadnjem trenutku menjati formulo, tudi zato ne, ker ni «nihče doslej postavil vprašanja vstopa strokovnjakov v vlado».

Zadovoljstvo za dosežen sporazum je izrazil komunist Napolitano, posebno še, ker je bil dosežen dogovor o zakonih, ki bi jih sicer morali odpravljati z junijskimi referendumi. Samo o splavu se še niso dogovorili, čeprav je znano, da je Moro obljubil Berlinguerju, da KD ne bo izvajala obstrukcije, če bi laiki s svojimi močmi odobrili ustrezen zakon. Zadovoljivi, vsaj tako meni Napolitano, so rezultati v zvezi z zaposlovanjem mladine.

Socialistični tajnik Bettino Craxi pa meni, da je uspeh le delen, vendar je to «največ, kar je bilo mogoče doseči».

MINO FUCCILLO

Rekordi bivanja v Palači Chigi

RIM — Bralce bo gotovo zanimalo, v trenutku, ko se Giulio Andreotti pripravlja na sestavo nove vlade, statistika o tem, kolikšno «vladno kariero» imajo možni kandidati. Glede na to, da bo verjetno tudi nova vlada enobarvna, se pravi sestavljena iz samih demokristjanov, zadeva statistika «rekordov» predvsem to stranko, ki neprekinjeno vlada v Italiji od osvoboditve dalje.

Mnogi so prepričani, da je «veteran» ministrskih stolov sam poverjeni predsednik Andreotti, toda to ni res, čeprav je bil podtajnik v De Gasperijevi vladi že pred 30 leti. Največ je v raznih vladah presedel sedanji predsednik evropskega parlamenta Emilio Colombo, ki je v Palači Chigi prebil kar 26 let, 2 meseca in tri tedne. Andreottiju pripada častno drugo mesto: 25 let, 4 mesece in 26 dni. Celo desetletje ločuje prva dva od tretjega, sedanjega ministra za turizem Antoniozzija, ki je preživel v vladi 15 let in skoraj 2 meseca. Petnajst let sta bila v vladi tudi Aldo Moro in Carlo Russo. 13 let «staža» imata Mariano Rumor in Remo Gaspari, 11 let Donat Cattin in Scalfaro, 8 let pa Misasi in Filippo Micheli.

Kako lahko tako dolgo «ljubezensko razmerje» z oblastjo vpliva tudi na osebno življenje posameznika dokazuje anekdota o Andreottiju, ki ni doslej opravil vozniškega izpita, saj že četrt stoletja razpolaga z državnim avtomobilom in osebnim šoferjem.

Pred kongresom PSI: polemike o odstotkih

RIM — V socialističnih vrstah se nadaljujejo predkogresne polemike. Mancinijeva struja, na primer, objavlja vest, da je «os» Craxi - Signorile padla po zadnjih podatkih od 70 na 60 odst., pri tem pa obtožuje «os» strankinega tajnika, da je bilo štetje glasov na kongresih velikih severnih mest poneverjeno.

Iz krogov strankinega tajništva pa odgovarjajo, da je večinska struja doslej zmagala povsod, razen v Kalabriji in na Siciliji, kjer sta zmagala Mancini in Manca. Glede na to, da je Mancini iz Reggia, Manca pa Sicilijanec, je namig dovolj jasen.

INTENZIVNA DEJAVNOST PREDSEDNIKA TITA V ZDA

DANES URADNI ZAKLJUČEK POGOVOROV TITO-CARTER

WASHINGTON — Po prvi širši izmenjavi mnenj s predsednikom Carterjem v torek in po večerji, na kateri sta državnika izmenjala zdravici, je imel jugoslovanski predsednik Tito včeraj, drugi dan uradnega obiska v ZDA, več delovnih srečanj. Titov včerajšnji delovni program se je začel s srečanjem jugoslovanskega predsednika z enim od slovitih ameriških novinarjev Walterjem Cronkitom. Tito mu je dal intervju, ki ga je televizijsko omrežje CBS objavilo v najbolj gledani večerni oddaji. Zatem je Tito v svoji rezidenci «Blair house» sprejel vodilne predstavnike ameriškega kongresa in se zadržal z njimi v pogovoru, opoldne pa je bil gost na kosilu, ki mu ga je v dvoranj Thomasa Jeffersona v State departmentu priredil podpredsednik ZDA Walter Mondale.

Včerajšnji program se je končal s Titovim srečanjem s predsednikom svetovne banke Robertom McNamaro in z zasebno večerjo, na katero je Tito povabil legendarnega ameriškega diplomata Averella Harrimana.

Uradni jugoslovansko - ameriški razgovori predsednikov Tita in Carterja se bodo nadaljevali in končali danes, zadnji dan Titovega obiska v ZDA. Iz Washingtona bo Tito odpotoval še na obisk v Veliko Britanijo. (vb)

Na sliki (telefoto ANSA): predsednika Tito in Carter pred Belo hišo.

PO IZJAVAH TAJNIKA CISL MACARIA

Polemika med sindikati o odnosih s strankami

Tajništvo CGIL zaskrbljeno zaradi procesa enotnosti

RIM — Skorajšnji zaključek vladne krize z oblikovanjem nove vladne večine ni bil povsem nepričakovano. Nepričakovano je nezadovoljstvo zaradi več ali manj vsiljenih rešitev izbruhnilo v sindikalnih krogih. Pri tem pa je zanimivo, da so se prve polemike začele takorekoč z «demokrščanske strani». Tajnik CISL Luigi Macario je namreč prejšnje dni z izredno polemično ostrino napadel CGIL, češ da v obdobju nastajanja nove vlade ni poznala meja med «avtonomijo sindikata» in «strateško linijo KPI». Pri tem se je Macario skliceval na Lamov intervju za list «Repubblica», ki je nekaj tednov pozneje postal z rahlimi spremembami uradna linija delavske skupščine federacije CGIL-CISL-UIL, še nekaj tednov pozneje pa uradno stališče KPI na delavski konferenci v Neaplju. Celo kronistični podatek, da je komunist Lama spregovoril na neapeljski konferenci in zabeležil navdušeno odobravanje, podobno kot sam Berlinguer, zbuja v sindikalnih krogih CISL in UIL bojazen, da bodo komunisti (tako pravijo) strumentalizirali sindikate in z njihovo podporo povečali svoj vpliv v vladni večini.

Polemika, kot taka, se zdi v določeni meri jasen poskus opozoriti javno mnenje, da ni tako in da hoče sindikalno gibanje ohraniti avtonomijo do vladne večine v enaki meri, kot se je to dogajalo do drugih vlad, neglede na to, da so tokrat prvič v vladni večini vse glavne struje delavskega gibanja, nobena pa v opoziciji, razen manjše skrajno levičarske. Eden izmed sindikalistov je ponazoril to stališče z geslom: «Nismo sedma stranka večine».

Stališče Luigija Macaria so v CISL nemudoma podprli vsi predstavniki notranje desnice, ki so še pred nekaj leti skušali razbiti enotnost sindikalne federacije, od Marinija do Scalie in Sartorija tako da bo moral to polemično ost ohraniti v svojem poročilu na seji vodstva CISL tudi tajnik Pierre Carniti.

Nemudoma je sporočil, da se strinja z Macariovimi polemikami tudi tajnik UIL, socialist Benvenuto, medtem ko socialistični voditelji CISL zaenkrat previdno molčijo.

V krogih CGIL so dokaj presenečeni zaradi koncentričnega napada, posebno še zato, ker prav v sklicevanju na nestrankarski značaj sindikata slutijo prav manever nekaterih strankarsko opredeljenih struj. Predvsem pa so zaskrbljeni zato, ker bi lahko nadaljevanje polemike ošibilo moč sindikalnega gibanja prav v trenutku, ko je potrebna njegova najširša avtonomija, predvsem pa strnjenost.

Zvečer je tajništvo CGIL izdalo sporočilo, v katerem izraža «nezadovoljstvo in zaskrbljenost» zaradi teh polemik, čeprav meni, da je vsak pomislek povsem «legitimen», vsekakor «vreden, da se o njem razpravlja da je pa «avtonomija sindikata odvisna predvsem od enotnosti in spoštovanja dogovorjenih smernic». (st. s.)

HAAG — Po šesturni razburljivi seji spodnje zbornice nizozemskega parlamenta, se je ministrski predsednik Van Agt obvezal, da bo vlada odklonila kakršnokoli zahtevo ZDA glede nevtronske bombe, dokler se ne bo o tem vprašanju razpravljalo v okviru pogovorov Vzhod - Zahod. Vsekakor je ministrski predsednik zagotovil, da bo o morebitni oboroževanju nizozemskih vojaških enot v sklopu NATO, odločal parlament.

TUDI MALTA KONČNO PRISTALA NA PRIPRAVLJENO BESEDILO

Z odobritvijo sklepnega dokumenta konec beograjskega sestanka KEVS

Resolucija pripisuje velik pomen procesu popuščanja napetosti ter poudarja odločenost vseh vlad, da uresničujejo določila sklepne listine - Naslednji tovrstni sestanek v Madridu leta 1980

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD — Beograjski sestanek konference o evropski varnosti in sodelovanju se je naposled — po večmesečnih razpravah, v katerih ni manjkalo niti polemike in medsebojnih obtožb med blokovskimi tekmeci — končal s sprejetjem sklepnega dokumenta. Potem ko je maltežška delegacija dobila iz La Vallette ustrezna navodila in kot zadnja dala pristanek na pripravljeno besedilo, je bilo mogoče ugotoviti, da je doseženo splošno soglasje o zaključni listini beograjskega sestanka. To ugotovitev formalne narave so pribranili za slovesno sejo.

Listina beograjskega sestanka je razmeroma kratka, približno štiri strani, in vsebuje pač le tiste ocene, sklepe in priporočila, o katerih so se udeleženci iz 35 držav Evrope in Severne Amerike uspeli sporazumeti. Nekatere države, zlasti nevtralne in neuvrščene so si prizadevale za bolj obsežen in predvsem bolj vsebinski dokument, vendar takšnega ni bilo mogoče sprejeti zaradi nepripravljenosti drugih, blokovskih delegacij.

Po uvodnem protokolarnem delu dokument pravi, da «so predstavniki držav udeleženk poudarili pomen, ki ga pripisujejo procesu popuščanja napetosti, ki se je po sprejetju helsinške listine nadaljeval kljub težavam in oviram, na katere je zadeval». V tem okviru so naglasili vlogo KEVS, pri čemer je za razvoj tega procesa poglavitnega pomena uresničevanje določil sklepne listine iz Helsinkov.

«Predstavniki držav udeleženk — je nato rečeno v beograjskem dokumentu — so izčrpno izmenjali mnenja o izvajanju določil sklepne listine in o nalogah, ki jih je določila konferenca, pa tudi — v okviru vprašanj, ki jih je obravnavala — o poglabljanju svojih medsebojnih odnosov, izboljšanju varnosti in razvijanju sodelovanja v Evropi ter razvijanju procesa popuščanja napetosti v prihodnje. Predstavniki držav udeleženk so poudarili politični pomen KEVS in ponovno potrdili odločenost svojih vlad, da v celoti uresničujejo vsa določila sklepne listine enostransko, dvostransko in večstransko».

Dokument, sprejet na beograjskem sestanku KEVS, zatem potrjuje, da je bila izmenjava mnenj sama po sebi pomemben prispevek k doseganju ciljev, določenih na KEVS, čeprav so bila izražena različna mnenja o doslej doseženi stopnji izvajanja sklepne listine.

Udeleženci so, kakor pravi dokument, obravnavali tudi predloge, ki se nanašajo na navedena vprašanja, in druge sestanke v okviru kontinuitete evropske konference. Dokument nato poudarja, da «o določenem številu predlogov, podanih na sestanku, ni bilo doseženo splošno soglasje».

Dokument nato govori o kontinuiteti KEVS in pravi, da bodo države udeleženke še naprej sestanke svojih predstavnikov. Naslednji takšen sestanek bo v Madridu, začel pa se bo 11. novembra 1980. Pred tem bo z začetkom 9. septembra 1980 prav tako v Madridu pripravljalni sestanek.

Poleg madridskega sestanka, ki bo podoben beograjskemu, so se v Beogradu sporazumeli še za tri srečanja strokovnjakov, ki bodo zapolnila čas med Beogradom in Madridom. V Montreuxu v Švici bodo obravnavali mirno reševanje sporov, v zahodnonemškem glavnem mestu Bonnu bo «znanstveni forum», na Malti pa posvetovanja evropskih predstavnikov o sredozemskih vprašanjih.

Takoj po včerajšnji slovesni plenarni seji se je zaključno delo beograjskega sestanka nadaljevalo s sklepnimi govori vseh šefov delegacij, ki bodo v tej obliki podali svoja mnenja in ocene o sestanku, ki se je v Beogradu začel 4. oktobra lani in se končuje te dni.

VLADO BARABAŠ

RIM — Etiopsko veleposlaništvo je sporočilo včeraj, da vsaj tri države pošiljajo vojaštvo v Somalijo. Šlo naj bi za vojaške enote Egipta, Irana in Saudske Arabije, medtem ko naj bi zahodne sile pospešile dobavo najsodobnejšega orožja. Vendar niti ta pomoč, ki je sicer prišla prepozno, ne more zaustaviti zmagovitvega napredovanja etiopskih vladnih enot.

Danes v Turinu začetek procesa proti rdečim brigadistom

TURIN — V Turinu ne pomnijo varnostnih in policijskih ukrepov takšnega obsega, kakršne so uvedli ob procesu proti rdečim brigadam, ki se bo končno začel danes zjutraj v poslopju bivše vojašnice «da Marmora», ki so jo spremenili v pravo utrdbo. Pa tudi okoli poslopja so uvedli cestne bloke, tako da se nihče ne bo mogel niti približati poslopju brez dovoljenja policije, kaj šele, da bi vanj stopil. Sicer so proces premestili s sodne palače v zgodovinskem središču Turina prav zaradi tega, ker bi tako strogi varnostni ukrepi povsem paralizirali promet v samem centru mesta.

Predsednik sodišča dr. Guido Barbaro sicer še nima na razpolago zadostnega števila porotnikov — suplentov, zaradi česar bo moral nadaljevati z žrebanjem, sicer pa je že vse pripravljeno za proces, ki so ga že dvakrat skušali izpeljati, a so ga morali obakrat v dramatičnih okoliščinah odpovedati.

Na zatožni klopi, kot je znano, je 49 obtožencev, od katerih je petnajst že v zaporu. Med njimi so tudi «voditelji» in «ideologi» rdečih brigad: Renato Curcio, Alberto Franceschini, Maurizio Ferrari, Alfredo Buonavita, Bassi, Bertolazzi, Semeria in Pelli. Devetindvajset obtožencev je na začasni svobodi, tri pa policija še vedno išče. To so Marco Pisetta, Rocco Micaletto in Mario Moretti. Dva obtoženca pa sta lani zbežala iz zapora: Prospero Gallinari, ki je bil zaprt v Trevisu, in Antonio Savino, ki je bil zaprt v Forliju.

Znano je tudi, da obtožnica združuje izsledke kar sedmih preiskav, med drugim o ugrabitvah genovskega sodnika Sossija, sindikalista Cisnal Labateja in Fiatovega funkcionarja Ameria. Pač pa na tem procesu ne bodo obravnavali najnovejših — pa tudi najhujših zločinov, ki jih pripisujejo rdečim brigadam: umorov genovskega sodnika Coca in dveh njegovih osebnih straž, predsednika turinske odvetniške zbornice Croceja, podravnatelja turinske «Stampe» Casalegna in rimskega sodnika Palme. (tm)

BERLIN — Danes je v Demokratični republiki Nemčiji dan žalovanja za tragično preminulim Wernerjem Lamberzom. Njegove posmrtne ostanke so včeraj pripeljali s posebnim letalom iz Libije, kjer se je s helikopterjem ponesrečil.

48-letni Lamberz je bil član centralnega komiteja vzhodnonemške komunistične partije in eden izmed najbolj verjetnih naslednikov Honeckerja na čelu partije.

ZA RAZVOJ DRUŽBENEGA IN GOSPODARSKEGA ŽIVLJENJA

DANES SPLOŠNA DEŽELNA STAVKA

Ob 10.30 osrednji shod na Trgu Goldoni - V sprevodu po mestnih ulicah delavci iz Trsta, Gorice, Tržiča, Vidma in Pordenona - Stavka tudi na slovenskih šolah

Danes bo v vsej deželi Furlaniji-Julijski krajini štiriurna splošna stavka, ki jo je oklicala sindikalna federacija CGIL - CISL - UIL, da bi opozorila javno mnenje, politične sile in upravne dejavnike in hkrati podprla svoje zahteve po prenovitvi in napredku družbenega in gospodarskega življenja. V ta namen je izdala poseben poziv, v katerem vabi vse prebivalstvo, da podpre stavkajoče delavce, obenem pa znova poudarja glavne točke sindikalne platforme, ki se nanašajo na gospodarski in socialni preporod dežele, polno zaposlitev, obnovo potresnega področja, upravno decentralizacijo.

Med stavko bo v Trstu osrednja deželna manifestacija. Delavci iz Trsta se bodo ob 9. uri zbrali pri Lloydovem stolpu, pol ure kasneje pa pred pomorsko postajo, nakar bodo v sprevodu po mestnih ulicah krenili do Trga Goldoni, kjer bo ob 10.30 shod z govorom Pia Gallija, glavnega tajnika federacije kovinarskih delavcev. V Trst bodo prišli tudi delavci iz Gorice, Pordenona, Tržiča in Vidma. Avtobusi iz Gorice in avtokolona iz Tržiča se bodo ustavili pred Trgom Unità, od koder bo sprevod krenil po Korzu do Trga Goldoni, delavci iz Pordenona in iz Vidma, ki bodo prišli tako z avtobusi kot izrednimi vlaki, pa bodo šli po Ul. Carducci.

V okviru današnje stavke ima poseben pomen še zlasti prisotnost delavcev in prebivalstva s potresnega območja, iz Humina, iz Beneške Slovenije, iz Karnije, celo onstran Tilmenta. S svojo odločitvijo, da se pridružijo današnji manifestaciji, hočejo znova opozoriti, da sta minili že dve leti in pol od potresa; vse, kar je bilo zanje od tedaj storjenega, so barake, v katerih so še danes.

Današnji stavki se pridružuje tudi Sindikat slovenske šole, ki vabi vse člane, da se množično udeležijo manifestacije in shoda na Trgu Goldoni. Ob tej priložnosti poudarja, da slovensko šolo, poleg splošne problematike, bremenijo še številna nerešena specifična vprašanja kot razširitev mreže predšolskih ustanov in

(Nadaljevanje na 2. strani)

V zvezi z današnjo stavko je sindikat časnikarjev Furlanije - Julijske krajine naglasil, da docela sprejema in podpira stališča, zaradi katerih je bila oklicana. Vendar se je odločil, da v tem zaskrbljujočem trenutku zagotovi redno obveščanje, tudi zato, da podpre današnjo manifestacijo, s katero hočejo sindikati opozoriti na številna pereča vprašanja v deželi Furlaniji - Julijski krajini.

Našim bralcem in naročnikom se opravičujemo zaradi morebitnih pomanjkljivosti v današnji številki našega dnevnika zaradi stavke v deželi FJK, kateri se pridružujejo tudi delavci pri časopisnih podjetjih, vendar tako, da je zagotovljen izid našega lista, da bi bila javnost obveščena o problemih, ki zadevajo našo deželo.

Ženski aktiv Jugolinije v Rižarni

Ob 8. marcu se je delegacija aktiva žensk reške Jugolinije poklonila spominu padlih žrtev v Rižarni

8. marec v Rimu: dan boja

Ogromno število žensk se je udeležilo raznih manifestacij in shodov

RIM — Na desetine tisočev žensk, študentk, gospodinj, delavk, pristašic Zveze žensk in feminističnega gibanja, štiridesetletnic v družbi doraščajočih hčerk, mladih mater z otroki v naročju, je v številnih sprevodih prehodilo mestno središče ter priredilo zborovanja v mnogih rimskih tovarnah: tako je v Rimu potekel včerajšnji dan žena.

Veliki sprevodi — zjutraj manifestacija brezposelnih žensk in «sit in» študentk, popoldne pa sprevoda UDI in feminističnega gibanja, v katerem je korakalo več kot 30 tisoč žensk — so dali mestu novo obličje: barvito in živahno, predvsem pa bojevito. Po drugi strani pa ni nihče dal povoda za najmanjšo prasko, in to kljub nerazumljivemu — če že ne izzivalnemu, kot so ga označile feministke — zadržanju rimske kvesture, ki je prvotno prepovedala vse sprevode razen onega UDI, potem pa je na prigovarjanje samih predstavnic UDI pooblastila še druge, toda v skrčeni obliki.

«8. marec ni praznik, ampak dan boja», so napovedale študentke na jutranjem shodu na Trgu Navona. In dejansko se je na vseh manifestacijah dvignil glas protesta proti sedanji družbi, ki hoče žensko utesnjevati v vlogi «žene in matere». In tudi slogani so bili na vseh shodih bolj ali manj enaki, in to ne glede na razlike, ki nedvomno obstajajo, na primer med feministkami in UDI, med študentkami in brezposelnimi ženskami, med pristašicami radikalne stranke in «avtonomistkami». Toda problemi so skupni, in 8. marca so prišli enotno do izraza.

CANDIDA CURZI

STALIŠČE DEŽELNE KPI O ZADNJIH VLADNIH ODLOKIH

Tesnejši stiki komisije za Osimo s Trstom in sorodnimi organi SFRJ

Nezadovoljstvo nad ukrepoma o tržaški in videmski univerzi zaradi pomanjkanja deželnega koordinacijskega organa

Deželni odbor KPI za Furlanijo - Julijsko krajino je v zvezi z zadnjimi vladnimi ukrepi, pooblaščenima dekretoma o izvajanju osimskih sporazumov in odlokoma o ustanovitvi univerze v Vidmu in okrepitvi tržaške, izdal sporočilo za tisk, v katerem izraža stališče komunistov do zadevnih vprašanj. Deželni tajnik poslanec Cuffaro, ki je tudi podpredsednik medparlamentarne komisije za izvajanje osimskih sporazumov, poudarja v izjavi, da sta odloka o cestnih infrastrukturah, mejnih prehodih in tovornih postajališčih v Trstu in Gorici velikega pomena za okrepitev povezav z vzhodom in za ovrednotenje mednarodne vloge dežele po Osimu. Ta dela je treba čimprej uresničiti in je zato potrebno navezati nujne stike z Jugoslavijo za usklajevanje pobud na področju prometnih povezav. Skupaj je tudi treba proučiti finančne aspekte, upoštevajoč nedavne dogovore med Avstrijo in Jugoslavijo o predoru pod Karavankami.

Glede naložb za znanstveno raziskovanje je Cuffaro poudaril, da v zadevnih proračunskih postavkah ni bilo kritja, v nasprotju z neodgovornimi zagotovili ministra, in da so jih morali zato črpati drugod. Z Jugoslavijo je treba v okviru sporazumov navezati sodelovanje na najvišji možni ravni, je dejal poslanec KPI, k čemur more bistveno prispevati predvideni center za znanstvene in tehnološke raziskave v Trstu.

Povečali so tudi naložbe za študije o industrijski prosti coni, pri tem so pa komunisti zahtevali, naj komisija opravi pregled na kraju samem in naj vzpostavi stike z vsemi zainteresiranimi silami in znanstvenimi, gospodarskimi in juridičnimi krogi, ki lahko prispevajo k pravilnemu izvajanju sporazumov. Predlagali so tudi navezavo stikov in pripravo srečanja s sorodno komisijo beograjske skupščine.

V zvezi z vladnima odlokoma o tržaški in videmski univerzi deželno tajništvo KPI potrjuje umestnost ukrepa, ker bi odložitev bila v nasprotju z enotnim glasom parlamenta ob izglasovanju zakona za obnovo Furlanije. Pozitivno je tudi pojmovanje obnove ne zgolj kot vzpostavitev prejšnjega stanja, ampak kot spodbuda gospodarskemu, družbenemu in kulturnemu razvoju vse dežele. Komunisti pa potrjujejo negativno oceno ukrepov, ki zadevata obe univerzi. Druge politične sile, zlasti KD zaradi svojih notranjih razdorov in volilnih računov, se niso potrudile za sintezo različnih potreb, kar bi omogočilo izdelavo ustreznih ukrepov.

KPI kritizira predvsem pomanjkanje deželnega organa za koordinacijo univerzitetnega študija, pa tudi ureditev fakultet videmske univerze, ki jih bo težko združevati v predvidene departmaje in tečajev medicine, ki niso povezani z napovedanima zdravstveno in univerzitetno reformo. Glede tržaške univerze vzbuja, po mnenju KPI, zaskrbljenost, da ji niso priskrbeli dovolj finančnih sredstev. Treba bo zato nadaljevati napore za hitro uresničevanje univerzitetne reforme, pri čemer morajo sodelovati politične in družbene sile, kulturni delavci in študenti.

● **V okviru svojega seminarja** prireja danes ob 17. uri na liceju «Dante Alighieri» italijanski zavod za grafologijo predavanje dr. Giorgia Giudicija o možnostih ugotavljanja raznih tipov pigmenta. Še prej bo v okviru seminarja ob 16. uri predavanje prof. Bruna Vetorazzija o fotografski dokumentaciji pisave, ob 19. uri pa bo govoril prof. Oscar Venturini o grafokinetiki in Oscarju della Torre.

Še dve aretaciji zaradi umora Nina Ferluge

Videmski karabinjerji so v nekem javnem lokalu v Centu pri Ferrari aretirali 31-letnega Bruna Carpeggianija in 23-letnega Francesca Formico. Oba sta obtožena, da sta 2. februarja letos v Viscu pri Palmanovi ubila 52-letnega krznarja Nina Ferlugo, po rodu od Ferlugov. Zaradi tega umora sta v videmskem zaporu že dve osebi, zadnjega člana roparske tolpe pa karabinjerji še vedno iščejo.

V BIVŠI «CALZA BLOCH»

Kršenje sprejetih obvez

Enotna sindikalna federacija CGIL-CISL-UIL je zavzela zelo ostro stališče do lastnika bivše tovarne «Calza Bloch», inž. Pinija, katerega dolži protisindikalnih in represivnih metod. Sindikati med drugim trdijo, da niso bile spoštovane sprejete obveze glede zaposlitvene ravni: predvideno je bilo namreč, da se že v teku lanskega leta sprejme v službo 100 vajancev in 230 delavcev, ki so že prej delali v tovarni; trenutno pa je našlo zaposlitev le 135 oseb. Sindikati nadalje poudarjajo, da notranji pravilnik ni bil sprejet v dogovoru s tovarniškim svetom in da se lastnik poslužuje disciplinskega postopka nasproti tistim delavcem, ki skušajo znova oživiti sindikalno življenje. Zato sindikati pozivajo demokratične politične sile, zlasti pa deželno finančno družbo «Friulia», ki je soodgovorna pri upravljanju podjetja, da čimprej in učinkovito posežejo.

● **Jutri ob 20. uri** bo v dvorani v Ul. Madonnina 19 razprava o temi «Gledišča KPI do italijanske krize in mednarodnega položaja». Razpravo organizira tržaška avtonomna federacija stranke. Uvodno poročilo bo podal član osrednjega vodstva KPI A. Rubbi.

OB PIRANDELLOVEM DELU V ROSSETTIJU

Postopen razkroj in propad tipičnega buržujskega sveta

Nastopili so znani italijanski igralci Agus, Tieri, Lojodice in Hintermann

Srečanja s Pirandellovim teatrom so zadnje čase v Trstu še kar pogosta. Vendar gledališke skupine, ki gostujejo v našem mestu mnogokrat niso na višini, saj je umetnost italijanskega dramatika težka, čeprav se na prvi pogled to ne zdi. Če Pirandellova dela uprizarjajo pravi umetniki, pa le-ta zaživijo na odru polnokrvno, z vsemi disonancami in razburljivimi resnicami.

Sinoči smo v gledališču Rossetti gledali prav tako predstavo, ki je v polni meri osvetlila Pirandellovo dramaturgijo. Gledališka skupina «La compagnia stabile delle arti» je tržaškemu občinstvu posredovala farso «L'uomo, la bestia e la virtù», ki razkriva svet dvoumja in dvoličnosti. Predvsem gre za notranji svet nastopajočih oseb, posebno profesorja Paolina, ki vidi v ženi, gospe Perelli, poosebljena krepost. Sam profesor pa svoja dejanja s «krepostjo», Perella namreč z njim zanosi, opravičuje z nekakšnim višjim, filozofskim usmiljenjem, saj je ubogo žensko mož zavrgel.

Na koncu pa se pokaže, da profesorjeva dejanja niso bila nič drugega kot potreba po seksu, čeprav je to samemu sebi, v znaku neke morale in čistosti, skrival. Farsa se torej sprevrže v dramo, spopad med načinom biti in vrednoto ter nevrednoto. Prav nevrednota, grobijanski mož, pa se na koncu pokaže kot vrednota in pravi človek. Profesor je produkt buržujske družbe, ki hoče na zunaj obrniti realni red, v svoji intimnosti pa se tega boji.

Na odru gledališča Rossetti so prave mojstrovine pokazali znani igralci Aroldo Tieri, Giuliana Lojodice, Gianni Agus in Carlo Hintermann, ki so s svojim igranjem navdušili občinstvo.

Odprta razstava ob priliki 30-letnice republiške ustave

Včeraj so v palači Costanzi in v umetnostni galeriji Torbandena odprli razstavo ob priliki 30-letnice republiške ustave. Razstavo prireja tržaška občina v sodelovanju z italijanskim zavodom za kulturo in šport iz Rima. Odprtja so se udeležili predstavniki tržaškega političnega in kulturnega življenja, med katerimi je bil tudi občinski odbornik Lanza in kot gost iz Rima dr. Penelope.

Na panojih obeh razstavnih prostorov visijo dela znanih italijanskih slikarjev, ki so nekaj platen posvetili tematiki, ki zaobjema boje proti fašizmu, boje delavcev za uveljavitev svojih pravic, za emancipacijo itd.

Razstava bo odprta do 26. t.m.

Na pobudo SUNIA in ACLI

Jutri skupščina izgnanih stanovalcev

Pokrajinski organizaciji stanovalcev SUNIA in APAIES - ACLI sta ocenili kot zelo zaskrbljujoče stanovanjske razmere v našem mestu, kjer je še na tisoče družin prisiljenih živeti v nedostojnih (neprimernih) stanovanjih. Na prostem tržišču je namreč nemogoče dobiti stanovanja po znosnih najemninah, zavod za ljudske hiše IACP pa ne more zadoščati povpraševanju, ki je še naraslo zaradi izgonov. Take razmere morejo povzročati napetost in nerede, o čemer pričajo nedavni dogodki v našem mestu, zato sta združenji sklicali jutri, 10. marca, ob 18. uri v dvorani «Di Vittorio» v Ul. S. Apollinare skupščino izgnanih stanovalcev, na katero vabita tudi predstavnike oblasti, organizacije, demokratične stranke in tisk, da se najde rešitev temu resnemu stanju.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7. ure: telef. št. 732-627.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE
Kulturni dom
(Mala dvorana)

KOLE ČAŠULE
VRTINEC
izvirni naslov: VITEL

EKSPERIMENTALNI ODER

Prevod: JANKO MODER
Kostumi: MARIJA VIDAU
Režija in scena: LJUBIŠA GEORGIEVSKI

Nastopajo:
zapornik - dvojnik ALEŠ VALIČ
preiskovalec ANTON PETJE
dežurni IGOR SANCIN
prva tovarišica BOGDANA BRATUŽ

Danes, 9. marca, ob 18. uri

Zaradi eksperimentalnega značaja predstave je število sedežev strogo omejeno. Prosimo cenjene obiskovalce, da pravočasno rezervirajo sedež.

POPUST ZA ABONENTE SSG.

Prodaja vstopnic pri blagajni Kulturnega doma od 12. do 14. ure, tel. 734265.

PD PROSEK - KONTOVEL

priredi danes, 9. marca, ob 20. uri v športnem krožku Primorje

DAN KULTURE

posvečen Prešernu in Župančiču

Sodelujejo:
- osnovnošolski otroci
- dramska skupina
- godba na pihala
- pevski zbor Vasilij Mirk

PD IVAN GRBEC

vabi na

ŽUPANČIČEVO PROSLAVO

danes, 9. marca 1978, ob 20.30

v društvenih prostorih.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE
Kulturni dom

ALEKSEJ ARBUZOV
IRKUTSKA ZGODBA
drama v dveh delih

Prevod: MILE KLOPČIČ
Scena in kostumi: EDVARD ZAJEC
Glasbeni izbor in priredba: ALEKSANDER VODOPIVEC
Koreografija: JANEZ MEJAČ
Asistent režije: BORIS KOBAL
Režija: MARIO URŠIČ

PREMIERA
v soboto, 11. marca 1978, ob 20.30
ABONMA RED A — premierski

PONOVITVE
v sredo, 15. marca 1978, ob 20.30
ABONMA RED D — mladinski v sredo
v četrtek, 16. marca 1978, ob 20.30
ABONMA RED E — mladinski v četrtek

Zaradi objektivnih tehničnih ovir smo bili prisiljeni tokrat planirati premiero na dan sobote. Prosimo za razumevanje.

Gledališča

ROSSETTI

Danes, 9. marca, «L'uomo, la bestia e la virtù» Pirandella; v izvedbi Aroldo Tierija, Giuliane Lojodice, Giannija Agusa in Carla Hintermanna. Abonenti 30 odst. popusta, od jutri dalje 20 odst. popusta. Rezervacije pri osrednji blagajni Pasaže Protti 2.

AVDITORIJ

Od jutri, 10. marca, v abonmaju Goldonijeve «Ljubosumne žene». Odrezek št. 5. Rezervacije pri osrednji blagajni, Pasaža Protti.

VERDI

Drevi ob 20. uri šesta ponovitev predstav «Sette canzoni» in «Pagliacci».

V nedeljo ob 18. uri premiera opere Gian Carla Menottija «L'ultimo selvaggio». Vstopnice so na razpolago pri gledališki blagajni (tel. 319-48).

Kino

Ariston 16.00—22.00 «La ballata di Stoszek». Eva Mattes, Clemens Scheitz. Barvni film.
Mignon 16.00 «Le avventure di Barbapapà». Barvna risanka.
Nazionale 16.00 «Quello strano cane di papà». Walt Disney.
Grattaciello 16.00 «Occhi dalle stelle». Natalie Delon, Martin Balsam, Robert Hoffmann. Fantastični film.
Excelsior 16.00 «L'animale». Jean-Paul Belmondo, Raquel Welch. Barvni film.
Fenice 16.00 «Telefon». Charles Bronson, Lee Remick. Barvni film.
Eden 16.00 «Taboo». Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Ritz 16.00 «Poliziotto privato: un mestiere difficile». Robert Mitchum. Barvni film.
Filodrammatico 16.00 «La pornopalla». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Cristallo 16.30 «Il mondo violento di Bobby Joe ragazza di provincia». Prepovedan mladini pod 14. letom. Barvni film.
Aurora 16.30 «In nome del papa re». Nino Manfredi. Barvni film.
Capitol 16.30 «La ragazza dal pigiama giallo». Dalila Di Lazzaro. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Moderno 16.00 «Padre padrone». Režija P. in V. Taviani. Barvni film.
Impero 16.30 «Folli, liberi amplessi». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Ideale 16.00 «I carnivori venuti dalla savana». Prepovedan mladini pod 14. letom. Barvni film.
Vittorio Veneto 16.30 «Il mondo dei sensi di Emy Wong». Prepovedan mladini pod 18. letom. Barvni film.
Radio 16.00 «C'era una volta il West». Charles Bronson, Henry Fonda, Claudia Cardinale. Barvni film.
Astra 16.00 «Paolo in caldo». Giancarlo Giannini in Ornella Muti. Prepovedan mladini pod 14. letom. Barvni film.
Volta (Milje) 17.00 «La battaglia d'Inghilterra». Barvni film.

Razstave

V Trzaški knjigarni razstavlja do 15. marca Elga Tušar dekorativna in figurativna olja.

V galeriji «Il Mandracchio» v Miljah je odprta razstava del slikarke Luciane Pugliese.

V galeriji «Al Bastione» (Ul. Venezian 20) razstavlja Ferruccio Bernini. Razstava bo odprta do 11. t.m.

V umetnostni galeriji Tribbio razstavlja do 17. t.m. slikarka Leonora Fini.

V umetnostni galeriji «Forum» razstavlja svoja dela slikar Mario Raciti.

Razna obvestila

Kulturno združenje Most vabi na predavanje «O jezikovnih in narečnih posebnostih v delih F. Tomizza», ki bo jutri, 10. t.m., ob 20. uri v Kulturnem domu. Predavala bo dr. Mara Debeljuh - Poldini, sledila bo diskusija. Prisoten bo tudi avtor.

Prispevki

Ob 1. obletnici smrti Otona Berceta darujeta žena in hčerka 20.000 lir za sklad profesorjev Oton Berce.

Namesto cvetja na grob Antona Kreševiča daruje družina Guštin 10.000 lir za PD Rdeča zvezda.

V spomin na prof. Otona Berceta ob 1. obletnici smrti darujejo družina Žetko 10.000 ter prof. Egidij in Ljuba Košuta 10.000 lir za sklad profesorjev Oton Berce.

Ob 70-letnici Pepija Šušteršiča darujejo prijatelji 35.000 lir za spomenik padlim v NOB s Kolonkovca iz škednja in od Sv. Ane.

PROSLAVE DNEVA ŽENA NA TRŽAŠKEM

ŠTEVILNA UDELEŽBA ZLASTI NA PRIREDITVAH V OKOLICI

Pokrajinska tajnica ZŽI Ester Pacor o pomenu 8. marca - Protest s proslave na Občinah zaradi prepovedi župana v Št. Lenartu

Včeraj je bil osmi marec, mednarodni dan žena, ko smo v mestu in okolici lahko prisostvovali številnim zborovanjem in prireditvam. Tudi danes in v naslednjih dneh so na sporedu še številne proslave in srečanja.

Ob tej priložnosti je pokrajinska tajnica Zveze italijanskih žena, Ester Pacor poudarila, da mora biti ta praznik predvsem poudarek na številne probleme, ki obdajajo žensko v naši deželi. Pri tem je opozorila na primer podgorske tekstilne tovarne, kjer je na stotine žena v dopolnilni blagajni. Sploh pa je celotno tekstilno področje v hudi krizi, kar potrjuje tudi neurejen položaj v tržaški tovarni «Calza Bloch». Pacorjeva je nadalje poudarila pomanjkanje socialnih storitev, predvsem na potresnem področju. Drugo vprašanje, ki je še vedno na dnevnem redu, so posvetovalnice; s tem v zvezi je Pacorjeva kritizirala deželni odbor, ki ni še poskrbel za njihovo ureditev. Dotaknila se je tudi problema splava in poudarila, da bi morali to pravico zagotoviti tudi mladoletnicam. Glede prisotnosti žena v lokalnih ustanovah pa je naša dežela med prvimi v Italiji. Po mnenju predstavnice Zveze italijanskih žena pa je ta prisotnost še vedno zelo pomanjkljiva.

Misli, ki jih je izrazila Pacorjeva, so bile konkretno prisotne na mnogih manifestacijah v Trstu in drugod v deželi. Na Trgu Garibaldi je bila ob 17. uri manifestacija, ki jo je organizirala ZŽI, s poslušanjem pesmi, ki obravnavajo žensko problematiko. Na manifestaciji so bile prisotne predvsem mlajše žene in dekleta.

Številne proslave so bile tudi v tržaški okolici. Openske žene, ki so se zbrale na proslavi 8. marca, so ogorčeno protestirale proti ukrepu župana v Št. Lenartu, ki ni dovolil beneškim ženam, da bi uporabile javno dvorano za svojo proslavo. Beneškim ženam, ki so kljub temu z vztrajnostjo dosegle, da je njihova prireditev uspela, izrekajo žene z Občin vso svojo solidarnost.

Tudi prosvetno društvo Lonjer - Katinara je uspešno proslavilo 8. marec. Udeležba je bila zelo številna. Nastopila sta otroški pevski zbor prosvetnega društva Lonjer - Katinara pod vodstvom Magde Nadlišek in dramska skupina, ki jo je vodil Stanko Skrinjar. Marinka Batič pa je spregovorila o pomenu tega praznika. V imenu domačega prosvetnega in športnega društva je vse prisotne pozdravil predsednik športnega društva Radivoj Pečar. Ob koncu se je na proslavi razvila prijetna družabnost.

Danes ob 20. uri bo v Miljah napovedano srečanje o splavu s predvajanjem filma.

Drevi praznovanje 8. marca v Zgoniku

Demokratične žene iz vseh vaši zgoniške občine so letos prvič prišle do dogovora, da skupaj priredijo osrednjo občinsko proslavo 8. marca. Proslava bo drevi ob 20.30 v prostorih ŠK Kras v Zgoniku z naslednjim sporedom: priložnostni govor, recitacije, nastop domačih harmonikarjev in dekliškega pevskega zbora Vesna iz Križa. Vljudno so vabljene k aktivni udeležbi vse demokratične žene iz zgoniške občine.

Predlog CGIL-CISL-UIL za delovanje šolskih okrajev

Sindikalna federacija CGIL-CISL-UIL je izdelala predlog programa za delovanje šolskih okrajev in pokrajinskega šolskega okraja in okrog tega programa naj bi se sedaj ustvarila čim širša enotnost. Glavne teme zadevajo obvezno šolstvo, poklicno usposabljanje (150 ur), socialne storitve glede na šolsko medicino, kulturne storitve in prosti čas, višjo srednjo šolo glede na predloge o reformi ter usposabljanje učnega in neučnega osebja.

V SOBOTO V MILJAH

Splavitev «Serenissime» nov uspeh ladjedelnice

Preureditvena dela v obratu zagotavljajo njegovo konkurenčnost

V soboto, 11. marca, ob 11. uri bodo v miljski ladjedelnici Alto Adriatico splavili 10.250-tonsko motocisterno «Serenissima». Ladjo bodo dokončali in izročili lastniku, družbi SI DARMA iz Benetk, v drugi polovici letošnjega leta.

Botrica slovesnosti bo gospa Lidia Pogliani Chianucci.

Ladja, ki jo italijanski ladijski register uvršča v najvišji razred, bo lahko prevažala petrolejsko - kemične izdelke. Dolga je 142 m, široka 18 m, visoka pa 9.75 m. Njena bruto nosilnost znaša 7.000 ton, najvišja hitrost s polnim tovorom pa je 15,30 vozla.

«Serenissima» je ena najmodernejših ladij v svojem razredu: ima 17 cistern, katerih skupna zmogljivost je 15.000 kubičnih metrov. Zgradili so jo po najmodernejših pravilih, tako da bo nudila vse udobnosti 35-članski posadki. Je zadnja od treh enot, ki so jih v zadnjem času zgradili v miljski ladjedelnici. Prejšnji dve, «Sameiro» in «S. Mamede», je ladjedelnica pred časom izročila portugalski družbi SOPONATA.

Po splavitvi «Serenissime» bodo na istem mestu začeli z gradnjo 5.400-tonskega trajekta, ki ga je naročil Tržaški Lloyd. To dejstvo potrjuje, da se v miljski ladjedelnici Alto Adriatico dela s polno paro. Gostje sobotne slovesnosti si bodo lahko ogledali še druge strukture, ki so jih pred nedavnim zgradili ali pa jih dokončujejo. Ko bodo vsa dela zaključena, bo miljska ladjedelnica med najbolj konkurenčnimi tovrstnimi obrati v državi.

Zborovanje sindikata delavcev javne varnosti

V ponedeljek je bilo v Trstu pokrajinsko zborovanje delavcev javne varnosti, ki so včlanjeni v sindikalno zvezo CGIL-CISL-UIL. Ob zaključku del so sprejeli resolucijo, v kateri z zadovoljstvom ugotavljajo, da so se politične sile pri osnovanju nove vlade domenile za popolno «demilitarizacijo» policije. V nadaljevanju poudarjajo, da mora priti v okviru sindikalne zveze CGIL-CISL-UIL do povezave z delavstvom za skupen boj za preobrat in demokratični razvoj države. Delavci javne varnosti še poudarjajo, da je treba izvesti reformo policije v najkrajšem času brez vsakršnih zavlačevanj.

Danes stavka

(Nadaljevanje s 1. strani)

ureditev razmer v vrtcih bivše ustanove ONAIRC; uvedba večjega števila šol s celodnevnim poukom, ki naj bi nadomestile morebitni pošolski pouk; ustanovitev deželnega organa, ki naj bi koordiniral delovanje vseh deželnih univerzitetnih struktur; uskladitev vseh deželnih raziskovalnih dejavnosti z družbeno-gospodarskim razvojem teritorija; ustvaritev pogojev za dejansko permanentno izobraževanje z uporabo «150 ur» in z doslednim izkoriščanjem vseh možnih struktur (šol, knjižnic itd.); izvajanje pravice do izobrazbe v smislu predlogov šolskih zbornih organov; tesna povezava poklicnega usposabljanja s smernicami gospodarskega razvoja ob sodelovanju sindikatov, krajevnih uprav in zvez brezposelnih; hitra rešitev vseh odprtih vprašanj slovenske šole v Italiji.

Stavki se pridružujejo nadalje mladinske federacije KPI, PSI in ACLI. V svojem tiskovnem poročilu naglašajo, da sedanji trenutek terja enotnost vseh komponent družbenega življenja in delavci s svojo enotnostjo so prvi, ki pri tem dajejo zgled. Nadalje poudarjajo, da se brezposelna mladina združuje v zveze, ki se pridružujejo sindikatu in zato vabijo vse člane, da danes potrdijo svojo enotnost in solidarnost z delavci. V ta namen naj se zberejo ob 9. pri pred Rossettijevim spomenikom v Ul. Giulia, od koder bo krenil sprevod.

V zvezi z današnjo stavko velja omeniti še stališče univerzitetnih študentov. V svojem sporočilu med drugim poudarjajo veljavnost izbir, ki jih je sprejel sindikat, da se ustvari enotna fronta, ki edina lahko zagotovi in omogoči premostitev sedanjih težav. To pa terja, da tudi odnosi med študentovskim gibanjem in delavci dobijo novo obliko in kvaliteto, da niso le priložnostna srečanja.

Med današnjo splošno stavko bo ustavljen tudi mestni promet, in sicer od 9. do 11. ure. Vendar mestno avtobusno podjetje opozarja, da so do 13.30 možne rahle zamude in neredno poslovanje. Drugi delavci in uradniki ACT bodo zapustili delovna mesta štiri ure pred zaključkom rednih izmen, ustavljeno pa bo delo v pristanišču in v tovarnah.

Posnetek z včerajšnje manifestacije ob dnevu žena na Garibaldijevem trgu

VODSTVO STOCKA TOŽILO TOVARNIŠKI SVET

Kršitev duha statuta delavcev

Vodstvo tovarne zahteva visoko odškodnino, češ da je bila zadnja stavka protizakonita

Vodstvo tržaške tovarne Stock je, kot smo že včeraj na kratko poročali, sprejelo nesprejemljiv in izredno nevaren sklep ter tožilo člane tovarniškega sveta v obeh tržaških obratih (v rojanski tovarni in v obratu v industrijski coni) zaradi stavke, ki so jo delavci izvedli v zadnjih februarskih dneh zaradi odlašanja z razgovori za sklenitev dopolnilne delovne pogodbe. Tovarna Stock je v tem primeru posegla po izredno nepopularnem orožju, saj se je s sodnim postopkom spravila nad delavce in zahtevala izredno visoko odškodnino: 850 milijonov lir.

Pri tem postopku se tovarna Stock, ki jo zastopa odvetnik Gerin, sklicuje na zadnje razsodbe kasacijskega sodišča in še zlasti na razsodbo z dne 13. februarja tega leta, ko je sodišče zavzelo novo in za delavce nesprejemljivo stališče do stavke. Sodniki sicer potrjujejo popolno pravico do stavke, ki jo predvideva ustava, vendar pa ugotavljajo, da stavka ne sme v nobenem primeru namerno oškodovati podjetja. To stališče lahko pojasnimo z dokaj enostavnim primerom stavke po odsekih: v podjetju, kjer so posamezni oddelki med seboj tesno povezani in kjer se proizvodnja zaustavi, če se prekine z delom tudi v enem samem oddelku, je po mnenju kasacijskega sodišča nedovoljena stavka ločeno v posameznih oddelkih, vendar tako, da je vedno ustavljeno delo v enem oddelku. V tem primeru bi vsak oddelek stavkal recimo po eno uro, vendar bi bilo delo ustavljeno v vsem obratu ves dan. Po mnenju kasacijskega sodišča utrpi podjetje dvojno škodo: prvič ker je proizvodnja zaustavljena za ves dan in ne samo za eno uro, kolikor je trajala stavka, drugič pa, ker je podjetje dolžno plačati delavce in jim lahko pri plači odtrže le eno uro, to je čas, ko so dejansko stavkali. V takih primerih lahko, po omenjeni razsodbi, podjetje toži delavce oziroma njihove predstavnike, zahteva odškodnino za škodo, ki jo je utrpelo, obenem pa jim na plači odbije celotno dnevnico.

Na to razsodbo se opira prijava tovarne Stock, ki zahteva od sodnika, naj proglasi stavke v zadnjih februarskih dneh za protizakonite, naj pooblasti upravo podjetja, da odtrže stavkajočim delavcem celotno dnevnico za omenjene dneve (gre za delovnike od 22. februarja do 2. marca) in končno naj obsodi 31 članov tovarniškega sveta na povračilo škode, češ da so odgovorni za protizakonito stavko. Zanimivo je, da je vodstvo podjetja navedlo le 31 članov tovarniškega sveta, ki so jih izvolili delavci sami in ne tistih, ki zastopajo sindikalno federacijo. Prijavo je sprejel tržaški pretor Presta, ki je določil, da bo prva razprava 15. junija ob 10.30.

Tovarniški svet pa je izdal poročilo, v katerem odločno zavrača vse obtožbe in se sprašuje, koga namerava vodstvo podjetja prizadeti s tako ustrahovalno metodo in kdo se protivi sklenitvi dopolnilne pogodbe za uslužbence podjetja Stock.

Rekli smo že, da gre za nesprejemljiv in izredno nevaren sklep. Nesprejemljiv, kajti nedopustno je, da se tovarnarji poslužujejo metod, ki so v nasprotju z duhom statuta delavcev, kljub temu, da jih sodna oblast dopušča, prav tako pa izredno nevaren, kajti gre za pravi podoben primer na Tržaškem v zadnjih letih; v obdobju, ko bi si morali delavci in lastniki skupno prizadevati za premostitev težke gospodarske krize, bi bilo namreč nujno čim tesnejše sodelovanje med obema dejavnikoma. Ta sodni postopek pa odpira novo problematiko, odpira način postopanja, ki ga demokratično prebivalstvo odločno odklanja, obenem pa predstavlja grobo kršitev pravice do stavke, ki jo republiška ustava izrecno poudarja.

Prireditve

V Nemškem institutu bodo danes ob 20.30 predvajali film za otroke in odrasle «Ich kann auch 'ne Arche bauen». Film pripoveduje o življenju otrok med 5. in 11. letom, ki živijo v pristaniški četrti Hamburga. Med prebiranjem in listanjem Svetega pisma se navdušijo nad Noetovo zgodbo . .

Včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 9. marca
FRANČIŠKA

Sonce vzide ob 6.29 in zatone ob 16.02 — Dolžina dneva 11.33 — Luna vzide ob 6.31 in zatone ob 18.41

Jutri, PETEK, 10. marca
40 MUČENIKOV

Vreme včeraj: najvišja temperatura 13,3 stopinje, najnižja 5,6, ob 13. uri 13,3 stopinje, zračni tlak 1017,5 mb pada, vlaga 28-odstotna, nebo jasno, veter severovzhodnik 12 km na uro, morje rahlo razgibano, temperatura morja 8,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

V Trstu so se rodili trije otroci, umrlo pa je 17 oseb.

RODILI SO SE: Francesca Giorgi, Michele Lucchetti, Luigia Marchica.

UMRLI SO: 65-letni Umberto Fabris, 76-letna Luigia Benedetic por. Chiarassi, 80-letni Mario Cotar, 79-letna Stefania Pesenti vd. Schefer, 95-letna Antonia Posega vd. Marcori, 81-letna Maria Benati vd. Zanuttich, 63-letni Costantino Garbini, 69-letni Eugenio Kreus, 79-letna Albina Gherghich vd. Crismancich, 88-letna Francesca Baldassi, 82-letna Filomena Rasman vd. Zorich, 70-letna Anna Ottochian vd. Gobbi, 80-letna Angela Bombardati vd. Valle, 87-letni Antonio Devescovi, 83-letna Maria Korda vd. Bernardi, 64-letna Vanda Penne, 87-letna Cecilia Vatovec vd. Vidonis.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Erta S. Anna 10, Ul. S. Cilino 36
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Dante 7 in Istrska ul. 7.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Ul. Dante 7 in Istrska ul. 7.

Mali oglasi

FOTOGRAFSKI LABORATORIJ išče 14 - 16-letnega vajenca. Zelo dobri pogoji in velika možnost poklicne uveljavitve. Pismene ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika pod [illegible] o «Fotograf».

VOUK BORIS
TEL. 82 44 64
POPRAVILA IN SERVIS ZA ELEKTROGOSPODINJSKE STROJE:
hladilnike — stedilnike — pralne in pomivalne stroje — peči in drugo

Naznanjamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša draga teta

FANI BALDASSI (BAVDAŽ)

Pogreb bo danes, 9. marca 1978, ob 8.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalujoči nečaki

Trst, Gorica, Rim, 9. marca 1978

Žalovanju se pridružujejo sorodniki iz Brd (Jug.) in iz Imperie

ZAHVALA

Družini Calzi in Antonini se zahvaljujeta vsem, ki so na kakršenkoli način počastili spomin drage

JORDE BAGOJEVIĆ por. ANTONINI

Nabrežina, 9. marca 1978

Pogrebno podjetje — Ul. Zonta 3

9. 3. 1977 **9. 3. 1978**

Pred letom dni nas je zapustil naš dragi

OTON BERCE

Spominjajo se ga žena, hčerka in drugi sorodniki.

Trst, 9. marca 1978

Z VČERAJŠNJE SEJE DEŽELNEGA SVETA

Začela se je razprava o obnovi in razvoju kmetijskih podjetij

Ustrezen zakonski osnutek predvideva skoraj 14 milijard lir za obnovo kmetijskih podjetij, ki jih je prizadel potres

V deželnem svetu se je včeraj začela razprava o zakonskem osnutku, s katerim se refinansira in izpopolni deželni zakon štev. 35, ki predvideva okrepitev in obnovo kmetijskih podjetij, ki jih je prizadel potres leta 1976. Zakonski osnutek je razdeljen na dva dela: prvi predvideva dodelitev novih prispevkov za obnovo kmetijskih podjetij, ki jih je prizadel potres, s katerim se praktično refinansira deželni zakon z dne 10. januarja 1977 in v smislu katerega bo deželna ustanova za razvoj kmetijstva (ERSA) lahko dokončala gradnjo 12 sirarn in za katere bo lahko dobila poseben prispevek EGS. Drugi del zakonskega osnutka pa predvideva poseben prispevek v znesku 13.950 milijonov, od tega 13.350 milijonov lir za letošnjo leto, za obnovo posameznih kmetijskih podjetij, ali pa tistih, ki so bila zgrajena in služijo za skupno uporabo.

Znano je, da je kmetijstvo v naši državi še posebej zapostavljeno in zanemarjeno, v naši deželi pa je ta problem še posebno občuten. Zato ni čudno, da se je razprava o tem zakonskem osnutku zavlekla, saj je v njo poseglo pet svetovalcev, vrsta posegov pa se še ni zaključila. Najprej je spregovorila svetovalka Puppinijeva (MF), ki je dejala, da se s prvim delom zakonskega osnutka sicer strinja, nezadovoljna pa je z drugim delom. Po njenem mnenju bi morala dežela ukrepati z dolgoročnimi načrti, trenutne rešitve, kot jih predvideva zakonski osnutek, pa ne bodo privedle do želenih sadov. Poudarila je, da je treba največ pozornosti posvetiti gorskim predelom, saj so tam problemi še najbolj kompleksni in zahtevajo takojšnjo rešitev. Zaustavila se je pri problemu zadružnih hlevov in opozorila, da bo treba uporabiti namenjeni denar le za kmetijska podjetja, ki jih je prizadel potres.

V razpravo je nato posegel socialist Ermano. Slednji je poudaril, da mora imeti kmetijstvo vodilno mesto v naši deželi, ker samo na tak način bo tudi splošno gospodarstvo lahko zaživelo. Podčrtal je, da je treba čimprej ukrepati, ker se je doslej zamudilo preveč časa. Zakoni o kmetijstvu so sicer neustrezni, dežela pa mora poskrbeti, da bodo te pomanjkljivosti odpravljene, da ne bodo ljudje zapuščali kmetijskih predelov. Podobnega mnenja je bil tudi svetovalec Lonza (PSDI), ki se je v svojem posegu zaustavil ob problemu pristojnosti gorskih skupnosti in deželne ustanove za razvoj kmetijstva (ERSA). Kot je zakonski osnutek sestavljen, je pripomnil, bo gotovo prišlo do konfliktov med tema ustanovama, vsekakor pa je že skrajni čas, je zaključil, da se ukrepa na tem področju, ker bodo sicer gorski predeli popolnoma zapuščeni.

Kot zadnji je v včerajšnjo razpravo posegel svetovalec Magrini (KPI). Še posebej se je zaustavil pri decentralizaciji pristojnosti in deželni upravi očital, da gre vedno po stari poti in ne upošteva potreb krajevnih ustanov. Pri obnovi kmetijskih podjetij se je zamudilo že veliko časa, največjo krivdo pa ima prav deželna uprava. Po Magrinijevem mnenju je do tega prišlo zaradi pomanjkanja prave političnе izbire pri reševanju teh problemov, ki imajo za našo deželo še posebno važnost.

V PAPIRNICI CARTIMAVO

Zanimiv predlog za zaščito lepot Timave

Dne 1. marca je delavski svet papirnice Cartimavo organiziral v svojih prostorih srečanje, na katerem so obravnavali problem zaščite področja reke Timave, kjer priteče ponikalnica spet na površje. Kot je znano, je reka Timava na tem mestu zelo bogata s favno, naravnimi lepotami, rastlinstvom, arheološkimi in speleološkimi zanimivostmi. Na sestanku je spregovoril tudi dr. Franco Perco, ki je predlagal, da bi bilo treba ogroženo področje, spremeniti v neke vrste oazo, v kateri bi živalski svet, predvsem ptice, imel zagotovljen nadaljnji obstoj in razvoj. Plačevanje manjše vstopnine za ogled oaze pa bi pripomogel k njenemu vzdrževanju. Kot primer take oaze, so predstavili podoben park v Slimbridgeju v Anglji, ki zelo dobro deluje. Prisotni so predlog navdušeno podprli in ponudili svojo pomoč, tako predstavniki Societa Adriatica delle Scienze, WWF in tudi sami predstavniki papirnice. Odbornik Depangher iz občine Devin - Nabrežina, je ponudil posredovanje za spremembo regulacijskega načrta.

NA ZADNJI SEJI DEŽELNEGA ODBORA

Dežela nakazala 12 milijard za gradnjo tržaškega vodovoda

Vodovodne cevi bodo speljali z levega obrežja Soče v bližini Pierisa - Dela bodo predvidoma končana leta 1981

Na svoji zadnji seji je deželni odbor sklenil podeliti tržaški občini 12 milijard lir za gradnjo novega soškega vodovoda, ki ga predvideva državni zakon štev. 545 z dne 1. avgusta 1977. V ta namen je dežela že pred časom nakazala 10 milijard lir (v smislu zakona št. 68 iz leta 1976), s skupnim zneskom 22 milijard lir pa bo tržaška občina lahko krila vse stroške.

Novi vodovod, ki bi moral biti predvidoma dokončan leta 1981, bo zadostil vsem potrebam tržaške občine in okolice. Doslej je namreč tržaška občina črpala vodo v Štivanu pri Devinu, kjer prihaja na dan Timava. V zadnjih letih je postala oskrba v tem kraju nezadostna, še posebej pa so jo občutili meščani, ki stanujejo v višjih nadstropjih.

Kot predvideva sedanji načrt, bodo tržaški vodovod podaljšali do levega obrežja Soče v bližini Pierisa, točneje do Cassegliana in Dobbia. Izkopati bodo morali 24 vodnjakov, ki bodo globoki do 200 metrov. Od tam pa bodo vodovod speljali mimo kraja Le Mucille do sedanjih črpalnih naprav v bližini Štivana. Prvi del vodovoda bodo začeli graditi v najkrajšem času. Vodovodne cevi bodo speljali do bližine Liserta, kjer bodo lahko črpali vodo tudi potem, ko bo celoten vodovod dokončan.

Ko bo vodovod zgrajen, bo eno najvažnejših doslej zgrajenih del v Italiji na tem področju, bodisi zaradi svoje obsežnosti in stroškov, bodisi zaradi tehničnih novosti. Zadostil bo potrebam cele tržaške pokrajine, saj je bil že skrajni čas, da je občina končno izdelala ustrezni načrt, deželna uprava pa je pripomogla, da bodo dela lahko stekla brez finančnih težav.

Esperantisti praznujejo prijateljstvo med narodi

Leta 1969 je švedski esperantist Erik Carlen predlagal, da bi zadnji teden v februarju posvetili praznovanju prijateljstva med narodi. Poleg esperantistov, so takšno pobudo z veseljem sprejele tudi razne ustanove, združenja in občine nekaterih velikih svetovnih mest. Predvsem esperantistične organizacije pa so tiste, ki skrbijo, da bi ta praznik najbolje uspel in da se poudari glavni ideal gibanja, to je rušenje vsakršne ovire, ki onemogoča bratstvo med narodi.

Tudi pri nas bodo poskrbeli za takšno praznovanje v raznih mestih treh sosednih držav, 11. marca ob 20. uri se bodo v Hotelu Triglav v Novi Gorici zbrali esperantisti iz Avstrije, Jugoslavije in Italije, da bi poudarili vezi bratstva med ljudmi in praznovali obenem dan žena. V Ljubljani bo podobno srečanje 9. marca na tamkajšnjem sedežu Esperantističnega združenja.

Tudi tržaški esperantisti so se odzvali tradicionalnemu praznovanju. V kavarni «Tommaseo» je tržaško združenje (Triesta Esperanto Asocio) 26. marca priredilo bogato prireditev s petjem in branjem poezij, katerega se je udeležilo številno občinstvo in tudi predstavniki danske in grške skupnosti v našem mestu ter gostje iz Avstrije, Jugoslavije in Italije.

Požar v skladišču pražarne «Eisner»

Včeraj ponoči so plameni zajeli skladišče pražarne kave Eisner v Miramarskem drevoredu 13. Vnelo se je v skladišču embalaže, vreč in kartonskih škatel, ogenj pa je poškodoval tudi precejšnjo količino sladkorja. Posegli so gasilci iz starega pristaniščа, ki so ostali na kraju požara skoraj štiri ure. Poklicali so tudi lastnika pražarne, 54-letnega Sergia Sorrentina, ki je ocenil škodo na približno 3 milijone lir, dokončno pa bo lahko ugotovil škodo šele ko bo izdelal inventar. Po vsej verjetnosti je požar izbruhnil zaradi samovžiga.

● **Drevi ob 20. uri se bo sestala** rajonska konzulta za Valmauro - Naselje S. Sergija. Na dnevnem redu bo razprava o družinskih posvetovalnicah. Prisoten bo občinski odbornik za zdravstvo.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA
ZDRUŽENJE PEVSKIH ZBOROV PRIMORSKE

Revija pevskih zborov

PRIMORSKA POJE 1978

V soboto, 11. marca, ob 20. uri v TOLMINU

V nedeljo, 12. marca, ob 17. uri v BOLJUNCU — gledališče «France Prešeren»

NA PROCESU ZARADI PREKUPČEVANJA Z DINARJI

Obtoženec P. Capponi včeraj podal novo verzijo dogodkov

Spremenil je tiste izjave, ki so bile finančnim stražnikom osnova za preiskavo - Proces se bo nadaljeval v sredo z zaslišavanjem dodatnih prič

Na tržaškem kazenskem sodišču (predsednik Visalli, prisednika Romeo in Grassi, tožilec Staffa, zapisnikarica Mejak) se je včeraj nadaljeval proces zaradi domnevnega prekupčevanja z dinarji. Na zatožni klopi sedi sedem trgovcev oziroma upravnikov trgovin, ki so obtoženi da niso izročili dinarjev, ki so jih prejeli od kupcev iz Jugoslavije banki, kot predvideva zakon, ampak da so jih preprodajali; poleg njih pa se mora zagovarjati še 29-letna Tržačanka Marta Mezgec, ki je obtožena, da je prejemala dinarje od omenjenih trgovcev in da jih ni izročila v zamenjavo banki ali pooblaščeni menjalnici. Pri tem naj bi obtoženci oškodovali državo in kršili zadnja valutna določila.

Včerajšnja razprava se je začela z manjšim presenečenjem. Upravnik ene izmed treh tržaških trgovin Stivalverde, 34-letni Paolo Capponi, ki na prejšnji razpravi preteklo sredo ni hotel odgovarjati na sodnikova vprašanja, se je včeraj nenadoma premislil in se je predstavil sodnemu zboru. Ta teden premislека je očitno potreboval zato, da se dobro pripravi na odgovore, kajti Capponi je včeraj spremenil dobršen del izjav, ki jih je dal finančnim stražnikom med preiskavo.

Večji del preiskave je namreč slonel prav na Capponijevih izjavah, ki je dejal, da je približno 80 odstotkov kupcev v njegovi trgovini jugoslovanskih državljanov, ki plačujejo blago pretežno z dinarji. Od izračuni, na osnovi katerih so finančni stražniki, izhajajoč iz letnega obračuna celotnega prometa, ugotovili, kolikšen naj bi bil «dinarski» promet v trgovinah Stivalverde. Povsem jasno je bilo, da bo Capponi vsaj delno spremenil stališče. Sicer pa je bil v svojih izvajanjih precej nejasen. Odgovora «Ne spominjam se» in «Točno ne bi vedel odgovoriti» sta bila na včerajšnji razpravi nekaj povsem vsakdanjega. Capponiju se je nekajkrat tudi zareklo in tako so ga sodniki sodišči s soobtoženko Marto Mezgec, ki pa je samozavestno vztrajala pri svoji verziji.

Sodniki so nato zaslišali kapetana finančne straže Staniga, ki je objasnil, kako je potekala preiskava. Stanig je bil pri odgovarjanju popolnoma jasen, še zlasti kar zadeva okoliščine zaslišanja Capponija. «Nihče mu ni pomagal pri odgovarjanju in nihče mu ni ničesar svetoval,» je pojasnil in dodal: «Capponi je ves čas odgovarjal mirno in vtis smo imeli, da so podatki, ki nam jih je posredoval, popolnoma resnični.»

Sledilo je zaslišanje dveh podčastnikov finančne straže, ki sta potrdila uradna poročila, ki sta ju sestavila med preiskavo, nato pa je sodišče na zahtevo zagovornikov sprejelo vrsto novih prič, ki jih bodo zaslišali na prihodnji razpravi v sredo, 15. t.m., ob 9. uri, ko se bo proces nadaljeval.

Devet dni po nesreči pri Nabrežini

Voznik tovornjaka podlegel poškodbam

Na nevrokirurškem oddelku tržaške bolnišnice je včeraj popoldne malo pred 15. uro podlegel poškodbam 33-letni šofer Pavel Črnčič iz Janževe gore pri Mariboru. Črnčič je bil težko ranjen v prometni nesreči, ki se je pripetila 27. februarja letos v zgodnjih jutranjih urah na trbiški cesti pri Nabrežini. Črnčič je upravljal tovornjak avstrijske registracije v smeri proti Tržiču, ko je v bližini železniškega viadukta nenadoma izgubil nadzorstvo nad vozilom, zavozil v levo, podrl «guard rail» in silovito trčil v steber železniškega nadvoza. Crnčič je ostal vklenjen v skrotovičeni pločevini kabine, iz katere so ga izvlekli šele gasilci, ki so se morali pri tem poslužiti varilnega aparata. Z rešilcem Rdečega križa so ga prepeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli s strogo pridržano prognozo, a je kljub vsem zdravniškim negam podlegel težkim telesnim poškodbam, ki jih je zadobil v nesreči.

● **Miljska občina** sporoča, da sta bili predavanji v okviru seminarja za učitelje in starše, ki je v otroškem vrtcu na Čamporah, prenešeni na 18. marec oziroma 15. april.

PRVI SESTANEK GORIŠKIH VODSTEV SKGZ IN SSK

Velika podobnost stališč o ključnih vprašanjih naše narodnostne skupnosti

O sestanku, ki je potekal v odkritem in prijateljskem vzdušju, bodo objavili tiskovno poročilo

Na sedežu Slovenske kulturno-gospodarske zveze v Gorici so se v torek zvečer sestali člani teritorialnega odbora SKGZ za Goriško ter člani pokrajinskega tajništva Slovenske skupnosti za Goriško.

Predsednik teritorialnega odbora SKGZ dr. Mirko Primožič je uvodoma izrazil zadovoljstvo, da je prišlo do prvega sestanka med vodstvenima telesoma teh dveh organizacij na Goriškem, kar predstavlja nadaljevanje politike sodelovanja, ki je dobila pomembno priznanje z nedavnim sestankom, ki sta ga imeli deželni vodstvi SKGZ in SSk prejšnji mesec prav tako v Gorici.

Primožič je nadalje poudaril, da sodi sestanek v okvir politike SKGZ, ki si prizadeva navezati stike z vsemi političnimi silami in še posebej s slovenskimi.

Potem ko je pojasnil organizacijske spremembe v SKGZ, je Primožič omenil velik pomen, ki ga zveza pripisuje slovenski konzulti pri goriški občini, zlasti njenim predlogom za reševanje vprašanj slovenskih šolskih gradenj, razlaščanja slovenske zemlje in drugim predlogom, važnim za našo skupnost na Goriškem. Opisal je nadalje napore krepitev gospodarske navzočnosti naše skupnosti ter izrazil prepričanje, da bo ustanovitev Deželnega slovenskega gospodarskega združenja omogočila vključevanje slovenskih operaterjev v gospodarska telesa in da bo organiziranost gospodarstvenikov ugodno vplivalo na rast celotne manjšine.

Obsežno je predsednik TO SKGZ spregovoril o prizadevanjih zveze za zaščito zemlje slovenskih lastnikov. S tem v zvezi je dal polno podporo delu odbora za zaščito razlaščencev. Sogovornike je nadalje seznanil z dokumentom, ki ga je SKGZ sestavila v zvezi s spremembami splošnega urbanističnega načrta.

Predlagal je usklajevanje posegov v obrobna narodnostna območja v zapadnih Brdih ter na območju Tržiča, kjer je samo s stalno in koordinirano skrbjo mogoče zagotoviti obstoj in razvoj našega življa. Organizirani posegi so potrebni tudi v Gorici.

Pokrajinski tajnik SSk Marjan Terpin je najprej poročal o reorganizaciji stranke v letu 1975, govoril je o ustanavljanju sekcij po občinah in v Gorici ter opredelil politiko stranke, ki temelji na političnem pluralizmu ter na samostojnem slovenskem političnem nastopu. Obsežno je govoril o pripravah na volitve ter obžaloval, da nismo do kraja izpeljali bojkota v šolska telesa.

V razpravi je delegacija SKGZ poročala o akciji za nastop slovenskega govornika na sobotni protifašistični manifestaciji v Gorici, s katero se je SSk strinjala. Dogovorili so se nadalje, da se bodo ponovno srečali, kakor hitro se bodo pojavila vprašanja skupnega interesa, ki jih bo treba razčistiti in tako odstraniti vse, kar lahko škoduje naporom manjšine za čimbolj enotno zavzemanje za svoje pravice.

O sestanku, ki je potekal v odkritem in prijateljskem vzdušju, bosta obe strani objavili skupno tiskovno poročilo.

Pomenljiva proslava praznika žena

Kakor povsod v naši deželi in Italiji sploh so včerajšnji mednarodni praznik žena primerno proslavili tudi v podgorski tekstilni tovarni. Pobudo za prireditev je dala pokrajinska federacija CGIL - CISL - UIL. Navzoče so bile zastopnice ženskih gibanj, ki delujejo v okviru demokratičnih strank, tako sta na manifestaciji spregovorili tudi predstavnica urada za delo iz osrednjega vodstva sindikalne zveze v Rimu ter članica UDI - ZŽI.

Govori so bili pač uglašeni na ton, ki po pravici spremlja vsa delavska zborovanja, tako še posebno shode delavk, ki se borijo za priznanje globljih družbenih pravic ter enakopravnosti ne le na papirju, marveč tudi v konkretnem smislu.

Prireditev se je zaključila ob 17. uri z nastopom ansambla Canzoniere di Aiello, ki je izvajal niz delavskih in protestnih pesmi.

Odbor sekcije KPI «J. Srebrnič» iz Doberdoba sklicuje redni občni zbor danes, 9. marca ob 20. uri v prostorih prosvetnega društva «Jezero» z naslednjim vrstnim redom: izvolitev kongresnih organov in komisij, poročilo tajnika, razprava, zaključno poročilo, poročila komisij in izvolitev novih organov sekcije. Federacijo bosta zastopala na kongresu Silvino Poletto in Ivan Bratina.

POD POKROVITELJSTVOM ENOTNEGA ODBORA

V Gorici priprave na sobotno protifašistično manifestacijo

Odgovor na naraščanje nasilja in prevratniškega delovanja Zbirališče ob 16.30 na Korzu, zborovanje v dvorani UGG

V teku so zadnje priprave na sobotno protifašistično manifestacijo v Gorici, ki jo sklicuje enotni pokrajinski odbor. Namen manifestacije, ki se bo pričela ob 16.30 z odhodom sprevoda izpred parka Rimembranza ter z zborovanjem v dvorani Ginnastica Goriziana, je odločna obsodba nasilja in prevratništva, ki sta se v zadnjem času nevarno razširili po vsej državi in tudi v naši deželi. V enotnem odboru so zastopane vse demokratične stranke, sindikalne in protifašistične organizacije ter organizacije Slovenska kulturno-gospodarska zveza in Svet slovenskih organizacij.

Sindikati so v ponedeljek in v torek sklicali shode sindikalnih delegatov v vseh štirih conah, se pravi v Gorici, Krminu, Tržiču in Gradežu. Udeležencem teh shodov so sindikalni zastopniki opisali pomen sobotnega zborovanja ter važnost udeležbe delavcev na tem shodu.

Na zborovanju bo spregovoril Rinaldo Scheda, član vsedržavnega tajništva enotne sindikalne federacije, poleg njega pa bodo spregovorili še župan občine Gorica, predstavnik borčevskih organizacij ter predstavniki demokratičnih strank.

Govorniki bodo obsodili terorizem, ki se širi iz dneva v dan in ki hoče v ljudeh vzbuditi strah in nezaupanje v demokratične ustanove. Poudarili bodo odločno pripadnost prebivalstva Posočja idejam svobode, pravičnosti, svobode in omikanega sožitja, za katere je v osvobodilnem boju dalo tako visok krvni davek. Pobudniki zborovanja pozivajo vse demokratične sile in vse prebivalstvo, da odločno zavrnejo nasilje, ki ga uvajajo tisti, ki se ne strinjajo s strpnimi medsebojnimi odnosi. Sobotno zborovanje bo izpričalo voljo posoškega prebivalstva, da se še naprej zavzema za napredek, demokracijo in obnovo družbe.

Slovenska narodnostna skupnost se sobotni manifestaciji pridružuje zato, ker so sile nasilja in prevratništva usmerile svojo ost na našo narodnostno skupnost, kar dokazuje prav napad na slovenskega dijaka Mazzucco v Trstu. Naša skupnost je še zlasti zainteresirana, da se ne uveljavijo sile nasilja. Izkušnje so nas namreč izučile, da smo bili Slovenci v Italiji prva žrtev, ko se je kolo zgodovine zasukalo nazaj.

Glede imen govornikov, ki bodo spregovorili na sobotni manifestaciji, je bilo med strankami doseženo soglasje, da bo v imenu slovenskih partizanov spregovoril podpredsednik VZPI - ANPI Ladi Dornik. Nadalje omenjajo možnost, da bo v imenu borčevskih organizacij spregovoril Ferruccio Fantini, v imenu demokratičnih strank pa pokrajinski tajnik PSI Trombetta.

POUDAREK NA OBČNEM ZBORU FOTOKROŽKA «SKUPINA 75»

Tudi delo naših fotografov-amaterjev je koristno za razvoj naše skupnosti

Predsedniško poročilo je imel Zdenko Vogrič - Tesni stiki goriških fotografov s kolegi v matični domovini - Bogat program prireditev v tem letu

Vodstvo «Skupine 75» na občnem zboru

srečanje fotografov iz zamejstva in iz vsega primorskega prostora.

Predsednik Vogrič je še izrekel željo, da bi se v društveno delo vključili še novi fotoamaterji, zlasti mladi.

Tajnik dr. Joško Prinčič pa je poročal o razstavah, na katerih so sodelovali člani skupine ali ki jih je ta sama priredila. Najvažnejša je bila razstava črnobele fotografije, ki je bila lani v Sovodnjah, društveni člani pa so sodelovali tudi na drugih razstavah. Tudi letos bo v Sovodnjah razstava črnobele fotografije, je dejal tajnik, v programu pa so še razstava barvnih diapozitivov na temo «Doberdob», ki bo 22. maja v Doberdobu, klubska razstava barvnih diapozitivov, klubska razstava črnobele fotografije na jesenskem prazniku v Štandrežu. Jeseni bodo imeli v gosteh klubsko razstavo FKK iz Nove Gorice, pripravili bodo razstave osnovnošolske in srednješolske mladine, priredili bodo tečaj za tiste, ki se ukvarjajo z barvnimi diapozitivi.

Poročilo je imel še blagajnik Dario Figelj, zatem so bili na vrsti govori. Joško Heric je zborovalce pozdravil v imenu prosvetnega društva «Kras» in jih obvestil, da bo v sklopu sedeža, ki ga otvorijo v soboto, tudi fotografska soba. V imenu doberdobskih fotografov in prosvetnih delavcev je zborovalce pozdravil Karlo Ferletič, še tesnejše stike si je zaželel predsednik FKK Nova Gorica Rafael Podobnik. Tajnik SPZ Marko Waltritsch je v svojem pozdravu izrazil misel, da bi priredili večjo fotografsko razstavo o goriški preteklosti in sedanjosti, da bi šli goriški fotografi s skupinskimi razstavami v Ajdovščino, Kanal, Tolmin in druga primorska mesta. Dejal je še, da bi lahko v Primorskem dnevniku objavljali več slik goriških fotografov, saj so sedaj za to dane vse možnosti. Fotografski mojster Milenko Pegan iz Nove Gorice, ki je precej pomagal pri ustvarjanju fotografske zavesti pri zamejcih, je poudaril ugled, ki so si ga pridobili naši fotografi. Prav zato lahko postaja že nujni vpis v italijansko fotografsko federacijo, da bo tudi v njej čutiti našo prisotnost. Pegan je še dejal, da bo rad še vnaprej pomagal pri širjenju fotografskega amaterizma pri zamejskih Slovencih.

V razpravo so posegli še številni člani, ki so dali tudi tehtne predloge za bodoče delovanje. Prva akcija bo že v nedeljo, ko se bodo naši fotografi zbrali na trgu v Podturnu ob 9. uri. Šli bodo po ulicah tega nekdanjega goriškega predmestja, da bi našli motive za svoja dela, ki jih bodo poslali prirediteljem fotorazstave o Podturnu.

Tudi fotografi so vključeni v našo razvejano manjšinsko dejavnost in s svojim delom in prizadevanjem pripomorejo k celotnemu razvoju naše narodnostne skupnosti. To izhaja tako iz poročil kot iz diskusije, ki jim je sledila na rednem letnem občnem zboru slovenskega fotokrožka «Skupina 75», ki je bil v ponedeljek zvečer v Domu Andrej Budal v Štandrežu.

Sejo je vodil predsednik Skupine 75 Zdenko Vogrič, ki je poudaril važno vlogo, ki jo imajo amaterski fotografi v sodobnem delovanju naših društev. Skupina 75 noče ostati nekaj zaprtega vase, hoče sodelovati z vsemi fotografi, ki delujejo v sklopu krožkov v prosvetnih društvih, še več, delo vseh teh skupin mora biti usklajeno. Goriški fotografi pa skrbijo tudi za širše stike v zamejstvu in v matični domovini. V pripravi je večja fotografska razstava, ki bo v letošnjem maju na Opčinah. To bo

DEŽELI PREPUSTITI SKRB ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

Zaskrbljenost zaradi govoric o ukinitvi čipkarskih tečajev

Nad dva tisoč oseb obiskuje 120 čipkarskih tečajev v naši deželi - Lepi uspehi v Doberdobu

Iz Rima je prišla zaskrbljujoča novica, ki je vzemirila predvsem voditelje čipkarskih tečajev. Govori se namreč, da bodo tečaje ukinili. Komisar prof. Bancheri ter ravnatelj Leardo Leardi sta to svojo zaskrbljenost sporočila deželnemu odborniku za finance Tripaniju, ki je zagotovil svoje posredovanje pri izvajanju člena 28 zakona št. 902, po katerem bodo poklicno izobraževanje, za katerega je doslej odgovarjala država, prepustili deželni ustanovi. Tripanj je deželnemu odborniku za poklicno izobraževanje Mizzau predlagal, naj ob pristojnih ministrstvev skuša doseči zagotovilo, da bodo čipkarske tečaje nadaljevali pod deželno pristojnostjo.

Ta dejavnost se je pri nas začela pred več kot 30 leti ter zavzema važno mesto v obrtništvu. Čipkarstvo ima svoj izvor v Idriji, od koder se je razširilo po Primorskem, po vojni pa so se tudi pri nas pričele odpirati posebne šole, v katerih so mlada dekleta seznanjali s to obrtjo. Pomembno pionirsko delo so opravljale strokovno usposobljene slovenske čipkarice, ki so vzgojile, v okviru uradnih tečajev, lepo število mladih, ki nadaljujejo s to tradicijo. Posebno lepe sadove je ta pobuda obrodila v Doberdobu, kjer prirejajo tečaje že veliko število let in jih s pridom obiskujejo doberdobska dekleta. Nekatera med njimi so bila deležna visokih priznanj.

Na območju pokrajin Gorica, Videm in Trst prirejajo danes 120 čipkarskih tečajev v 22 različnih krajih, obiskuje pa jih okoli dva tisoč oseb. Polno zaposlitev v teh tečajih ima 25 oseb, ki se ukvarjajo z vzgojiteljskim delom, devet pa z organizacijskim. Odprava teh tečajev bi predstavljala veliko škodo, ne le zategadelj, ker bi se prekinila dolgoletna tradicija, ampak tudi zato, ker se moda hitro spreminja in lahko čipke postanejo zanimiv artikel tudi v gospodarskem pogledu.

Drevi sestanek rajonske skupščine

V prostorih katoliškega doma v Drevoredu 20. septembra št. 85 se danes ob 19. uri sestane rajonska skupščina za mestno četrt Svetogorska cesta - Placuta. Predsednik Giorgio Massi je v dnevni red današnjega zasedanja vključil prednostne predloge, ki bi jih morali upoštevati pri razpravi o proračunu občinske uprave za leto 1978, ter solidarnostno akcijo z bojem delavcev podgorske tekstilne tovarne za ohranitev delovnih mest.

Prihodnji teden se bo sestala skupščina za center Gorice.

DANES POPOLDNE S SODELOVANJEM MLADINSKEGA CENTRA

Koristno srečanje med starši in vzgojitelji dijaškega doma

Govor bo o vzgojni problematiki - Tudi kulturna prireditev

Slovenski dijaški dom «Simon Gregorčič» v Gorici, domska skupnost gojencev dijaškega doma ter Slovenski mladinski center prirejajo danes, četrtek, srečanje gojencev in zavodskega vodstva s starši. «Domski dan», tako se to srečanje imenuje, prirejajo že več let in to z velikim uspehom. Takšna prireditev ima namen zbližati vodstvo dijaškega doma s starši gojencev.

Staršem bodo razkazali prostore, v katerih njihovi otroci bivajo, se izobražujejo in vzgajajo, potem pa se bo med starši, gojenci in vzgojitelji razvil pogovor, v katerem si bodo izmenjali medsebojne poglede na vzgojna vprašanja ter poskušali vzpostaviti čimbolj tesne stike med zavodom in domom.

Srečanje se bo pričelo ob 17. uri ter bo trajalo do 22. ure. Pričelo se bo, ob prisotvovanju staršev, z učno uro po učilnicah ter se nadaljevalo s pogovori, o katerih smo že poročali, sklenilo pa s kratko prireditvijo, na kateri bodo nastopili pevski zbor, recitatorji in glasbeniki. Prireditelji bodo udeležence zadržali na skupni večerji.

Pertini v nedeljo v Gonarsu

Poslanec Sandro Pertini, častni predsednik Vsedržavnega združenja partizanov Italije ter nosilec zlate medalje za vojaške zasluge, bo v nedeljo ob 16.30 položil venec h grobnici padlih Jugoslovanov v Gonarsu. Ugledni italijanski protifašistični borec bo prišel v Gonars iz Vidma, kjer bo v nedeljo ob 11. uri v dvorani Aiace govoril o odporniškem gibanju.

Člani medrazrednega sveta osnovne šole v Sovodnjah so v smislu člena 45 odloka št. 416 ustanovili odbor staršev. Na predsedniško mesto je bila izvoljena Federica Lovisutti - Peteani. V odboru so še Maria Tommasi - Gulin, Luciano Fajt, Klara Fornazarič Čaudek in Radimiro Fajt.

Koncert pianistke M. Glorie Ferrari

V goriškem Avditoriju bo danes, 9. marca, ob 18.30 peto v nizu «glasbenih srečanj», ki jih prireja občinska uprava s sodelovanjem tržaškega tiskovnega krožka. Tokrat nastopi priznana pianistka Maria Gloria Ferrari, ki bo izvajala skladbe Debussyja, Seminija, Sollime in Prokofjeva.

S klavirskim študijem se je Ferrarijeva spoprijela še zelo mlada, pri čemer ji je pomagala mati, ki je obiskovala moskovski konservatorij, študij je končala z odliko že pri 14. letu! Pozneje se je lotila še orgel, zborovske glasbe in pevovodstva, sedaj pa med drugim poučuje klavir na milanskem konservatoriju «G. Verdi». Koncertna dejavnost je umetnico popeljala daleč po svetu, tako je bila v Belgiji, ZRN, SZ, Franciji, na Danskem in Poljskem v Švici, Tuniziji in Maroku ter na Portugalskem.

Razstave

V **umetnostni galeriji «Sagittario»** v Tržiču odprejo v soboto, 11. t.m., ob 17. uri slikarsko razstavo haitskih naivcev pod pokroviteljstvom Leo cluba. Ob delavnikih bo ogled možen od 11.00 do 12.30 in od 17.00 do 19.30, ob praznicnih dneh pa od 11.00 do 12.30 (ob ponedeljkih zaprto).

Razna obvestila

Prosvetno društvo «Naš prapor» iz Pevme, z Oslavja in iz Štmavra vabi vsa dekleta in žene, da se udeležijo družabnega večera ob priliki praznovanja 8. marca, ki bo v prosvetni dvorani v Pevmi prihodnjo soboto, 11. marca, ob 20. uri. Rezervacije sprejemajo: za Pevmo Štefanija Bensa in Mario Saher; za Oslavje Darinka Mikluš, Berta Pintar in Stojana Gravner; za Štmaver pa Albina Valentinčič.

Dijaki gimnazije - liceja Primož Trubar iz Gorice priredijo v soboto, 11. t.m., ob 20.30 dijaški ples v dvorani pri Zlatem pajku. Vabljeni.

Ženski aktiv, ki deluje v sklopu PD Oton Župančič v Štandrežu, priredi v soboto, 11. t.m., ob 20. uri v domu Andreja Budala, proslavo mednarodnega dne žena. Po kulturni prireditvi bo družabnost s skupno večerjo. Igral bo orkester Marcossi. Prijave sprejemajo v domu Andreja Budala, v domači samopostrežnici ter v kavarni Milih.

Prosvetno društvo «Briški grič» vabi v soboto, 11. t.m., zvečer na proslavo mednarodnega dneva žena. Na sporedu so govor, recitacije in družabnost.

Prosvetno društvo «Vipava» priredi ob mednarodnem dnevu žena, družabni večer v soboto, 11. t.m.

V organizaciji prosvetnega društva «Sovodnje» bo v nedeljo, 12. t.m., ob 18. uri v Kulturnem domu kulturno - zabavna prireditev v počastitev mednarodnega dneva žena.

Prosvetno društvo «Kras» iz Dola-Poljan vabi na odprtje novo ustanovljenega fotoodseka, ki bo v soboto, 11. marca v Dolu (naselek Boneti) ob 19.30.

Izleti

Slovensko planinsko društvo priredi v nedeljo, 19. marca izlet na Nevejsko sedlo. Vpisovanje na sedežu SPD v Gorici do četrtka, 16. marca.

Kino

Gorica

VERDI 17.30—22.00 «In una notte piena di pioggia». Giancarlo Giannini, Barvni film.

CORSO 17.15—22.00 «Il bel paese». Paolo Villaggio in Silvia Dionisio, barvni film.

MODERNISSIMO 17.30—22.00 «Zabriskie Point», Rod Taylor in Mark Freschette, barvni film, mladini pod 18. letom prepovedan (dva dni).

CENTRALE 17.15—22.00 «L'ispettore Martin ha teso la trappola», Walter Matthau, prepovedan mladini pod 14. letom.

Tržič

PRINCIPE 17.30—22.00 «Crash, l'idolo del male».

EXCELSIOR 16.30—22.00 «Io ho paura», Gian Maria Volonté in Angelica Ippolito, barvni film (do ponedeljka).

Nova Gorica in okolica

SOČA «Bratje po krvi» — ameriški film ob 18.20 in 20.00.

SVOBODA «Naloga majorja Leksa» — ameriški film ob 18.00 in 20.00.

DESKLE «Belmondo v poslanstvu pravice» — francoski film ob 19.30.

Včeraj - danes

Iz goriškega matičnega urada

RODILI SO SE: Andrea Nicola, Antonella Devetach, Roberto Murenec, Adriana Humar, Riccardo Tessarolo, Andrea Ribis in Carlo Rao.

UMRLI SO: 77-letna gospodinja Silvia Gerin vd. Onofri, 91-letni upokojenec Edvige Marra, 86-letni kmetovalec Pietro Feresin, 78-letni upokojenec Evaristo Zampieri, 81-letni upokojenec Alfredo Resemini, 23-letni delavec Umberto Garra, 78-letna upokojenka Luigia Daita vd. Samar.

GOSPODARSKO PISMO IZ LJUBLJANE

Neugodni rezultati gradnje stanovanj v preteklem letu

Gradnja stanovanj v lanskem letu ni prinesla zaželenih rezultatov. Kje so vzroki, da danes ponovno ugotavljamo takšno stanje. Nedvomno je svoj delež k premajhni realizaciji stanovanjske gradnje prineslo pomanjkanje cementa, ki je bilo kritično prav v tistih mesecih, ki so za gradnjo najbolj primerni. Poleg tega pa še stare slabosti, za katere že dlje časa vemo, ne moremo pa jih dokončno odpraviti. To so prav gotovo premajhna povezanost graditeljev v družbenem sektorju, še vedno premajhna udeležba strojnega dela ter prepočasen prehod k modernejšim oblikam gradnje, ki pa so tudi hitrejše.

Dokončnih celotnih podatkov o stanovanjski gradnji v Sloveniji sicer še nimamo, vendar ocenjujemo da je bilo v lanskem letu zgrajenih okoli 13.500 stanovanj. Imamo pa že informacije o zidavi stanovanj v družbenem sektorju, ki povedo da smo lani zgradili 8218 stanovanj, kar je za 11 odstotkov manj kakor leto poprej. Od vseh zgrajenih stanovanjskih enot v izvedbi družbenega sektorja je bila velika večina zgrajenih za tržišče, na tem področju je bilo zmanjšanje v primerjavi z letom poprej tudi manjše, saj je znašalo le 4 odstotke.

O hitrosti stanovanjske gradnje v Sloveniji pričajo tudi podatki o tistih stanovanjskih enotah, ki so bile konec lanskega leta še vedno nedograjene. Nedokončanih stanovanj je bilo več kot 11600, to pa je število, ki se ni bistveno spremenilo glede na leto 1976.

Slovenija pa seveda ni edina republika v Jugoslaviji, ki ima velike potrebe po stanovanjih na eni strani in na drugi strani težave s prepočasno in predrago gradnjo stanovanj. Na ozemlju celotne Jugoslavije je bilo lani dokončanih 50 tisoč stanovanj, od tega skoraj 18 tisoč v Srbiji, nekaj manj kot 13 tisoč na Hrvaškem, 7500 v Bosni in Hercegovini in malo pod 3800 stanovanj v Makedoniji. Črna Gora je v lanskem letu najmanj povečala stanovanjski fond v družbeni gradnji, saj je imela dokončanih le 900 stanovanj.

V Jugoslaviji, še posebno pa v naši republiki je izredno intenzivna zasebna stanovanjska gradnja, o kateri sicer še nimamo dokončnih podatkov, temveč le prve ocene. Ocenjujemo, da se število zgrajenih stanovanj tudi v privatni izvedbi v lanskem letu ni dvignilo, vemo pa, da je kvadratura stanovanj, ki so dograjena v privatni režiji bistveno večja, kakor pri stanovanjih, zgrajenih v družbenem sektorju in da tako kljub nižjemu številu zgrajenih stanovanj, skoraj dosega družbeni sektor, če jo merimo po dokončani površini stanovanj. Takšno razmerje pa je seveda logično in razumljivo, saj mora družba stremeti najprej za tem, da zagotovi vsem potrebna stanovanja z določeno komfortnostjo, šele nato pa bi se lahko stanovanjska površina poprečnega občana tudi povečevala v skladu z čedalje večjimi zahtevami življenjskega standarda.

Poprečna površina stanovanj, ki so zgrajena v družbenem sektorju se v zadnjem času ne spreminja bistveno. V Jugoslaviji je znašala v lanskem letu nižjo, oz. najnižjo poprečno stanovanjsko površino v novozgrajenih enotah, saj je znašala le 56,8 kvadratnega metra.

Gradnja stanovanj po slovenskih občinah je zelo raznolika, pač v skladu z ekonomsko močjo posamezne občine, potrebami, razmestitvijo večjih industrijskih centrov, ter glede na dolžino stanovanjske gradnje. Največ stanovanj je bilo razumljivo zgrajenih v ljubljanskih občinah, ter v Mariboru. Sledijo pa jim Kranj, Celje in Velenje. Informacije o gradnji stanovanj družbenega sektorja v primorskih občinah nam prav tako potrjujejo elemente odvisnosti, ki smo jih že navedli. V Kopru je bilo dokončanih 205 stanovanj, v Izoli 63, v Novi Gorici 113, v piranski občini 95, v Tolminu 34 in v Sežani 152, od tega skoraj polovico posebnih sob.

Povzememo lahko, da z lansko graditvijo stanovanj ne moremo biti zadovoljni, pri čemer ne moremo narediti razlike med gradnjo v družbenem in izključno individualnem sektorju. Individualni sektor na katerega še vedno polagamo velika pričakovanja v pogledu reševanja stanovanjskih problemov, pa seveda ne more biti, pri tem ko rešuje svoj in hkrati družben problem, osamljen. Zato mu moramo zagotoviti primernejše kreditne pogoje, rešiti vprašanje obrestne mere, ki je na eni strani zaradi inflacije še prenizka, na drugi strani pa za tiste občane, ki jemljejo kredite še previsoka. Izvajalci v družbenem sektorju pa seveda v svojih iskanjih prav tako ne smejo osamljeno tavati, saj gradnja stanovanj ni le stvar ekonomskih in trgovinskih transakcij, temveč področje, ki je posebnega družbenega pomena. Dogovarjanja in sporazumevanja, ki so se med zainteresiranimi že pričela (gradbenimi organizacijami, samoupravnimi stanovanjskimi skupnostmi ter zainteresiranimi krajani) se morajo še poglobiti, pri čemer mora imeti cena stanovanjskega metra in pa hitrost gradnje osrednji pomen.

KAREL BRAVEC

Torkov večer v Sovenskem klubu je bil tokrat posvečen mednarodnemu prazniku žena. Vokalni ansambel «Ancilla vocis» iz Ljubljane je nastopil s celovečernim koncertom.

V SODOBNEM SVETU SE PORAJAJO ŠTEVILNI NOVI POKLICI

Plavolasa severnjakinja, «črni pas» v karateju varuje otroke premožnih francoskih družin

Industrija varnosti v nevzdržnem razmahu: od zaščite oseb do zavarovanja prevozov denarja in vrednosti, bank in podjetij - Izpopolnjeni, toda dragi, alarmni sistemi

Pred pariškimi šolami se mimoidoči utegnejo srečati s precej nenavadno osebnostjo, ki pa sicer ni prav nič vsiljiva, ni vpadljiva, tako da bi jo utegnili tudi prezreti. Gre za visoko športno plavolasko, katere naglas izdaja večkrat njen severnjaški izvor. Nosi hlače iz žameta, sploh je podobna kaki študentki. V šepu pa skriva železno pest. Študentka je «črni pas» v karateju, njena naloga pa je ščititi nekega otroka, ki prihaja iz šole.

Ta novi telesni stražar, ki je diskretnejši kot navadne «gorile», je ena od zadnjih iznajdb podjetij, ki se ukvarjajo z osebno varnostjo. To novo osebnost je porodil strah pred ugrabitvami, ki so se skupaj z drugimi podobnimi prekrški od leta 1963 kar potrojile. Statistike francoskega notranjega ministrstva navajajo, da bo leta 1985 vsaka tretja francoska družina izpostavljena tej ali pa drugi podobni nevarnosti. Vse to poraja vedno večje nagnjenje, da se mladi, moški in ženske posvetijo poklicu zaščite varnosti tako oseb, kot lastnine. Francoski urad «Bipe» (Bureau D'Informations et de previsions economiques) ceni, da v Franciji potrošijo vsako leto približno 2 milijardi frankov v te namene: 1 milijardo za osebno varnost, 800 milijonov za zaščito lastnine, 200 milijonov za prevoz denarja in vrednosti.

Na tem trgu delovne sile vlada seveda še precejšnja zmešnjava, saj se tu mešajo premeteni oportunisti skupaj z najbolj resnimi poklicnimi delavci. Tu se prepletajo iznajdbe številnih varnostnih sistemov in najbolj napredne tehnologije.

Trg varnosti zabeleži vsako leto od 15 do 25 odstotkov porasta, toda je vendarle šele v povojih, saj ne industrije in niti stanovanja niso še zaščitena proti tatvinam.

Z razliko od anglosaksonskih držav se zasebna zaščita v Franciji še ni uveljavila. Francozi se namreč ne morejo sprijazniti z mislijo, da bi plačali svojo varnost s svojim denarjem. Še vedno so številne industrije, ki nočejo bremeniti svojih proračunov z «neproduktivnimi» stroški in ki raje vpišejo izgubo dveh ali treh milijonov frankov med navadne izgube. Številne banke, ki poslujejo še po starem, imajo raje množico kurirjev in paznikov, otepajo pa se sodobne zaščitne opreme. Taka oprema pa bi bila danes potrebna, ker «sovražnik» razpolaga z vedno bolj izpopolnjenimi sredstvi.

V teh razmerah pa zavarovalnice postajajo vedno bolj zahtevne. Preveč strank namreč še vedno misli, da je dobra pogodba najboljša zaščita. Toda kljub povišanju premij, pa je veja za tatvine vedno deficitna. Že zdaj se dogaja, da zavarovalnice zavarujejo banke, zlatarne itd. le pod pogojem, da se opremijo z najbolj popolnimi varnostnimi aparati. Zasebnikom pa nalagajo vedno bolj restriktivne klavzule, če celo ne odbijajo zahtev. Jean de Catelin, ki je odgovoren za vejo s tatvinami pri glavni skupščini zavarovalnic je izjavil, da lastnik neke vile na Sinji obali, ki je prazna osem mesecev na leto, nima nobene možnosti, da bi se zavaroval, če ne zgradi okoli vile same pravcato trdnjavo.

Tako so se počasi Francozi sprijaznili z mislijo, da se je treba zateči k varnostnemu trgu. Razen nekaterih zbiralcev umetnin in podobno, ki so zaščiteni kot državna banka, pa se zasebniki držijo dveh načel varnosti: dolga ključavnica in alarmni sistem. Jean Benoit, ki je predsednik izdelovalcev in inštalaterjev alarmnih sistemov, pravi, da imajo stranke prav, ker prvo orožje proti tatvini predstavljata izguba časa in pomisleki, ki jih povzročajo alarmni sistemi. 78 odstotkov vlomov gre skozi glavna vrata, 90 odstotkov vlomilcev pa zapusti kraj vloma v petih minutah.

Jacques Peutat, ki je ravnatelj pri trgovinskem ravnateljstvu zavarovalnice Fichet - Bauche pravi, da družbe prodajajo pravzaprav le čas. Pred štirimi ali petimi leti niso visokovarnostne ključavnice skoraj obstajale, danes naraščajo za 15 odstotkov vsako leto. Povpraševanje se podvoji zlasti po raznih ropih in tatvinah.

Drugi korak za varnost pa predstavljajo alarmni sistemi. Danes se ti sistemi povečajo vsako leto za 25 odstotkov. Na tem področju pa vlada še precejšnja zmešnjava, ker številna podjetja prodajajo alarmne sisteme, ki niso preizkušeni. Benoit pravi, da ni mogoče inštalirati alarmnih sistemov brez sodelovanja strokovnjakov, ki morajo najprej pregledati kraj inštalacije. Nemogoče je namestiti na primer radar v neko hišo, ker je kak maček, ali pa ultrazvočni sistem blizu podzemske železnice.

Prav gotovo je, da dober alarmni sistem ni poceni. Vse kar je bolj poceni od 5 ali 6 tisoč frankov je zanič. Varnost je treba pač plačati, včasih zelo drago. Toda na primer sistem, ki v sedmih desetinkah sekunde zaščiti uslužbence banke pred roparji, je toliko drag, da ga navadna podeželska banka ne more kupiti. To velja tudi za elektronsko zaščito od daleč. Ta sistem stane najmanj 17 tisoč frankov, a k temu je treba dodati še 15 tisoč frankov letnega abonmaja. Gre pa za prefinjen sistem, ki odkrije vsakršno nepravilnost ter po telefonu obvešča centralo varnostne službe. V centrali pa sedijo operaterji, ki opazujejo zaslone dan in noč. Takoj po vlomu aparat zabeleži točno naravo vloma, kraj, čas ter razne druge okoliščine. Takoj nato operater pošlje na kraj vloma patruljo ter po potrebi obvesti policijo.

V Franciji je nekaj specializiranih družb, ki opravljajo te naloge. Varujejo prevoze denarja in vrednosti, ščitijo osebe, tudi z dresiranimi psi. Družba ACDS razpolaga celo s taboriščem, kjer vežbajo agente in dresirajo pse. Industrija varnosti je v nenehnem razvoju.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Obudite k življenju staro vprašanje in ga skušajte rešiti. Upoštevajte tudi želje vašega srca.

BIK (od 21.4. do 20.5.) V poslih bo prišlo do kratkotrajnega nazadovanja. Neki drzen čustveni načrt bi utegnil biti nevaren.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Ne zavrnite neke ponudbe, ker je za vas zelo ugodna. Spričo vaše občutljivosti bo prišlo do spora.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Preden se lotite nekega finančnega podviga, povprašajte strokovnjake. Neki znanec vas bo skušal prevarati.

LEV (od 23.7. do 22.8.) S sklenitvijo novega zavezništva, se boste finančno okrepili. Spokojnost v družini.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Odlično boste razpoloženi za kakršnokoli delovno akcijo. V teku dneva boste deležni prijetnega presenečenja.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Čaka vas znaten delovni napor, ki ga boste uspešno opravili. Skušajte potolažiti nekega sorodnika.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 22.11.) Danes je najprimernejši dan, da rešite nekatere posle. V nekem spopadu boste prejeli vso pomoč.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Ne zanemarjajte dolžnosti, ker vas zainteresirani opazujejo. Oprite se na zvesto osebo.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Postavite se po robu neutemeljenim kritikam. Ne kažite prevelike vneme za tuja vprašanja.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Z drzno pobudo boste dosegli nepričakovan uspeh. Posvetite nekaj časa tudi zabavi.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Bodite potrpežljivi in čakajte, da se položaj razčisti. Zelo konstruktivno vzdušje v družini.

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV
Prvi kanal

12.30 *Argumenti:* Kinoteka
13.00 *Filo diretto*
13.25 *Vremenska slika*
13.30 DNEVNIK in *Danes v parlamentu*
17.00 *Ob petih z Rosanno Schiaffino*
17.05 *Heidi:* ZASLUŽENA ZMAGA, risani film
17.30 *Ob kateremkoli dnevu,* dokumentarec
17.45 Vlakec
Pravljice, pesmice in igrice
18.00 *Argumenti*
18.30 *Mali Slam,* glasbena oddaja
19.00 DNEVNIK 1 — KRONIKE
19.20 *Družina Partridge*
NEPRESTAN VONJ, TV film
19.45 *Almanah* in *Vremenska slika*
20.00 DNEVNIK
20.40 *Stavimo?* - nagradna oddaja
22.00 Politična tribuna
Ob koncu DNEVNIK, *Danes v parlamentu in Vremenska slika*

Drugi kanal

12.30 Gledališki problemi
13.00 DNEVNIK 2 — OB 13. URI
13.30 *Vzgoja in dežele*
Program za mladino:
17.00 *Jane Eyre,* I. nadaljevanje
18.00 Namenjeno staršem
Mamila: socialni problem
18.25 *Iz parlamenta*
DNEVNIK 2 - *Športne vesti*
18.45 *Dober večer z . . . Nannijem Loyem*
Vremenska napoved
19.45 DNEVNIK 2 — *Odrpti studio*
20.40 Comemai speciale
Amerika, Amerika, Amerika, TV film
21.15 *Preteklost in sedanjost*
KAM GRE FRANCIJA?
22.05 *Pevci in avtorji v Sanremu,* I. del
22.45 16 in 35
Polmesečnik o kinu
Ob koncu DNEVNIK 2 *Zadnje vesti*

JUGOSLOVANSKA TV
Ljubljana

15.00 TV V ŠOLI
16.00 *Šolska TV:* prometna vzgoja
16.35 *Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju*
17.35 *Velike reke,* film
18.25 *Obzornik*
18.40 *Zgodbe iz Kalevale,* risana oddaja
18.50 *Tehtnica za natančno tehtanje*
19.30 DNEVNIK
20.00 Boccaccio - Vuga: *O Sokolu,* TV nanizanka Dekameron
20.35 *V živo*
vmes POROČILA

Koper

17.40 Košarka: *Bosna - Cinzano*
19.30 *Televizijski trim test*
20.00 *Otroški kotiček*
20.15 *Odprti prostor*
20.30 DNEVNIK
20.45 APAČI NA POHODU,
Film je režiral Joseph De Lacy, v njem igrajo Frank Latimore, George Gordon, Liza Moreno.
22.15 Osebnosti revolucije: *Kosta Stamenković*
22.45 Jazz na ekranu
23.15 Iz Ottawe: *Umetnostno drsanje — pari*

Zagreb

18.35 *Zanimivosti narave*
18.45 *Peščena ura*
19.30 DNEVNIK
20.50 *Odborniki,* TV nanizanka
21.35 Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju
22.50 *Vabilo na koncert*

ŠVICA

18.35 *Zbogom gospa Beasley,* TV film
19.25 *Kulturna agenda*
20.30 DNEVNIK
21.45 *Frank Sinatra and Friends*
22.45 Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju

TRST A

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 11.30, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 18.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro; 7.45 Pravljica za dobro jutro; 8.05 Prijateljsko iz studia 2; 9.05 Zlata plošča; 9.30 Mali oglasi; 9.45 Glasbena medigra; 10.05 Koncert sredi jutra; 10.45 Oddaja za drugo stopnjo osnovne šole; 11.05 Družina v sodobni družbi; 11.35 Plošča dneva; 12.00 Glasba po željah; 13.15 Lansko med. tekmovanje «Seghizzi»; 13.35 Od melodije do melodije; 14.10 Mladina v zrcalu časa; 14.20 Evergreeni; Kulturna beležnica; 15.35 Kaj je novega v diskoteki; 16.30 Odprimo knjigo pravljic; 17.05 Koncerti; 17.30 Glasbena panorama; 18.05 Slovenska književnost v Italiji; 18.20 Klasični album. 10.35 Radio, anch'io, glasbeno-govorni program; 12.05 in 13.30 Vi in jaz; 14.05 Glasbeni program; 14.30 Kako jemo; 15.05 Prvi Nip; 17.10 Stare in nove italijanske farse; 17.40 Ali veš?; 18.00 Avtorjeva pesem; 18.30 Nenavadna potovanja; 19.30 Nabožna oddaja; 19.35 Giulio Cesare, komedija; 20.15 Big groups; 20.30 Oddaja o medicini; 21.05 Lepa resnica; 22.00 Glasbena kombinacija; 23.15 Lahko noč.

KOPER

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.30, 18.30, 19.30, 20.30 Poročila; 6.05 in 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.32 Znane klavirske skladbe; 9.15 Poje skupina Eva, Eva, Eva; 9.32 Plošče; 10.00 Z nami je . . .; 10.32 Mini juke box; 10.40 Glasba in nasveti; 11.00 Kim, svet mladih; 11.32 Sprint glasba; 11.45 Popevke; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Turistični napotki; 15.10 Plošče; 14.33 Poje zbor Società Alpina Friulana; 15.20 Orkester David Matthews; 15.40 Popevke; 16.00 Knjižna rubrika; 16.05 Orkester Argelli; 16.40 Glasbeni notes; 17.00 Ob petih popoldne; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasba po željah; 18.35 Mladi izvajalci; 20.00 Glasbeni inštrumenti in njihovi izvajalci; 20.32 Rock party; 21.00 Skladbe slovenskih ustvarjalcev; 21.20 Orkester Rod Goodwin; 21.45 Pop scena; 22.45 Poje Fats Domino.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 in 7.30 Glasbeno prebujenje; 8.40 Včeraj v parlamentu; 9.00 in

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 in 7.55 Za dobro jutro; 8.45 Neapeljski motivi; 9.32 Doktor Živago; 10.12 Odprti dialog s poslušalci; 11.32 Govorimo o trobenti; 12.45 Ne, ni BBC; 13.40 Oddaja z Landom Buzzancom; 15.00 Tukaj Radio 2; 17.55 Romance in serenade; 18.33 Vzgojna oddaja; 18.56 Igralci pojejo; 20.00 Wagner: Tristano in Isotta; 22.20 Parlamentarna panorama; 22.45 Prijetno poslušanje.

SLOVENIJA

6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 18.00, 19.00 Poročila; 6.20 Rekreacija; 6.50 Dobro jutro, otroci!; 7.30 Iz naših sporedov; 8.08 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 9.35 Jugoslovanska zborovska glasba; 10.45 Turistični napotki; 11.03 Uganite, pa vam zaigramo po želji; 12.10 Zvoki znanih melodij; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 14.05 Koncert za mlade poslušalce; 14.40 Enaista šola; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.45 Jezikovni pogovori; 16.00 «Vrtiljak»; 18.05 Z opernih odrov; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Ansambel Jože Privšek; 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov; 21.00 Literarni večer; 21.40 Lepe melodije; 22.20 Sonate J. J. C. de Mondonvilleja; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov; 0.05 Nočni program.

Patronat KZ - INAC svetuje

Izenačenje kmečkih, obrtniških in trgovskih pokojnin z delavskimi

Vpr.: *«Z velikim zanimanjem sem prebral v nedeljskem PD novico, da obstajajo dobre možnosti, da bi tudi nam kmetom povišali pokojnine kot jih imajo delavci. Ker sem tudi jaz eden izmed teh kmečkih upokojencev, vaš lepo prosim, če mi poveste, kaj naj napravim za priznanje te pravice. Koliko možnosti je, da bodo ta povišek resnično priznali?»* M.G.

Potem ko so v prejšnjih letih samostojni delavci (kmetje, obrtniki in trgovci) prejemali bistveno nižje pokojninske prejemke, je na osnovi člena 3 predsedniškega odloka št. 325 z dne 12. maja 1972 s 1. julijem 1975 stopilo v veljavo izenačenje minimalnih pokojnih vseh delavskih kategorij, torej so tudi samostojni delavci bili deležni enakih prejemkov kot upokojenci (bivši podrejeni delavci) pri splošnem obveznem zavarovanju. Ta «pokojninska enakopravnost» pa je žal trajala le poldrugo leto, saj je s 1. januarjem lanskega leta spet prišlo do koraka nazaj in torej do neutemeljenega razlikovanja pri minimalnih pokojninah, kot določa zadnji odstavek drugega člena zakona št. 160 z dne 3. junija 1975, ki je očitno diskriminatorskega značaja. Ta diferenciacija se lahko da zagovarjati z vidika plačevanja zavarovalnih prispevkov, saj so prispevki, ki jih plačujejo samostojni delavci, v primerjavi s prispevki podrejenih delavcev sorazmerno precej nižji: s strogo moralnega in socialnega vidika pa je to razlikovanje nedopustno, ker sloni na zapostavljanju določenih slojev oziroma delovnih kategorij.

Postopek za dosego izenačenja pokojnin je dolg in a priori ni zajamčen uspešen izid te akcije. Zavarovalni zavod namreč nima odločitvene pristojnosti in le aplicira obstoječa zakonska določila. Torej priziv bo INPS zavrnil kot neutemeljenega, zato je potreben nato sodni postopek. Če bodo magistrati podprli tezo, da je princip diferenciacije med minimalnimi pokojninami ustavno protizakonit (kot je pred nekaj dnevi razsodil pretor iz Lecceja), se bo moralo nato o celotni zadevi izreči ustavno sodišče, katerega odločitev bo dokončna. Vendar da pride do tega, je potrebno vlagati čimveč prizivov proti tej diskriminaciji, saj se le tako lahko izvaja politični pritisk, da se opozori pristojne organe o aktualnosti tega vprašanja. Obrazložitev, da bi to terjalo velike finančne izdatke (retroaktivno od 1.1.1977 dalje), katerim zavarovalni zavod oziroma država ne bi bili kos, je nesprejemljiva. Ravno tako so visoki življenjski stroški za kmečke, obrtniške in trgovske upokojence, kot za bivše podrejene delavce. Pa tudi z zavarovalnega vidika vsa stvar ne stoji pokonci, saj na primer tisti, ki so odkupili delovno dobo 1920-26 (in plačali le borih 12.240 lir!) dobijo minimalno pokojnino (102.500 lir), pri splošnem obveznem zavarovanju, samostojni delavci pa dobijo manj, čeprav so plačali višje socialne dajatve za svoj pokojninski sklad.

Zato vam svetujem, kot tudi vsem ostalim upokojencem pri kmečkem, obrtniškem ali trgovskem zavarovanju, da vložite priziv na INPS in tako tudi sami pripomorete, da bo akcija za priznanje izenačenja pokojnin rodila uspešne sadove in da se tako zaščitijo pravice vsega delavskega razreda.

BOJAN ŠTIH

Pleterski prior

List iz dnevnika, Na Blokah, julija 1977

Pleterski prior Josip Edgar Leopold Lavov je leta 1953 izdal svoje spomine v knjigi «Kartuzija Pleterje in partizani». V njih pronicljivo opisuje obdobje slovenskega narodnoosvobodilnega boja in ljudske revolucije ter opredeljuje svoj odnos do nje. Prav tako avtentično in močno osebno prizadeto razgalja vlogo slovenskega kolaboracionističnega klera in njegovo protiljudsko in protinarodno delovanje.

Mariborska založba Obzorja se je odločila knjigo ponatisniti. Izdaji iz leta 1953 je dodan zanimiv in pomenljiv esej Bojana Štiha «Pleterski prior». Naše uredništvo esej v celoti ponatiskuje, saj bo gotovo spodbudil mnoga razmišljanja o naši preteklosti pa tudi sedanjosti, posebej pa, tako vsaj želimo, znova in sveže opozoril na Pleterje in njegovega priorja ter njegovo življenjsko delo, ki je zanesljivo dragocen spomenik globini in širini slovenske revolucije, predvsem pa časten pomnik samemu avtorju.

I.

Večer je. Pred nevihto. Odložil sem časnike teh dni in današnjega branja. Delo. Ljubljanski dnevnik. Le Monde. International Herald Tribune. Die Weltwoche. Die Zeit. L'Unità. Nič novega. Beograjska konferenca in iluzije v zvezi z njo. Nevtronska bomba. Spet ugrabitev sovjetskega letala. Maršal Idi Amin sprejel naslov Zmagovalca nad Britanskim imperijem. Žarko Petan dobro režiral Pirandellovo igro I Giganti della montagna. Umrla je gospa Magda Lupescu, znamenita ljubica romunskega kralja Carola. Prometne nesreče. Smrtni padec v Ljubljanico. Idealist in Milena Zupančič v Moskvi. Novi bankovci. Itd. Gledam sive oblake, polne prihodnjega dežja in si želim, da bi veter odnesel v neznano vse novice tega sveta in njegovega vsakdana Zakaj ta svet umira v krčih svoje moči in človeškega napuha...

Tu na gorskem hrbtu je zdaj tišina. Le veter. Kak glas živine iz hleva. Jok otroka. Radijska poročila. Veter pod oblaki in med njimi. Tu pred menoj je zdaj pripravljena za večerne izpiske in marginalije knjiga Kartuzija Pleterje in partizani. Spomin na vojno ki je nekoč bila. Pričevanje o smrti, ki je hodila po gozdovih pod Snežnikom, v lesovih Gorjancev in Roga. Rekli so mi pred dnevi, naj k drugi izdaji priorjevih spominov napišem uvodno ali spremno besedo. In tako je spomin zdaj spet v vojnem času in med vojnimi dogodki. Vprašujem se, kaj naj napišem? Nisem teolog, nočem biti zgodovinar in ne znam biti kronist. Trideset in več let je minilo, odkar vemo za formalni konec druge svetovne vojne. Večino sodobne slovenske populacije sedaj sestavljajo ljudje, ki niso sodelovali v vojni, ki so bili še otroci v njenem času ali pa so se celo rodili po njej. Za njih je treba napisati spremno besedo. Za njih, in ne za nas ki smo le še po naključju živi igralci in udeleženci druge svetovne vojne. Letnico 1953 nosi prva izdaja knjige Kartuzija Pleterje in partizani. Od takrat pa vse do danes se je izvršilo in izpolnilo novo zgodovinsko obdobje. A če vendarle spet prihajajo med nas spomini pleterskega priorja, si je to dejstvo moč razlagati le s tem, da tudi v tej novi «zgodovini» še ni ugasnila želja spoznati prejšnje zgodovine. Zlasti tisto, ki jo opisujemo in opredeljujemo s časom osvobodilnega boja.

Tu pod bloškimi oblaki mislim o tem, kako so ti nekoč, v novembrskih dneh leta 1943 videli strašno smrt pesnika Balantiča. Smrt v ognjenih zubljih. Smrt, ki je bila tragični finale napačne poti, pesniške zmote in pomote, kakršno spozna le še tragedija Ezre Pounda. In spominjam se Balantiča iz uporniškega slovanskega seminarja 1941, se pravi iz dni, ko je bil na svojem življenjskem in človeškem razpotju. Življenjska revščina, stiska, tradicionalna vaška slepota bajtarske populacije, imputirana strast do imaginarnega katoliškega slovenstva, strah pred novimi in odprtimi svetovi socialnih, političnih in kulturnih metamorfoz, pokorščina neresničnemu, na zemlji opredeljenemu Bogu, nevera v lastno moč in odpoved svoji svobodi, vse to je bilo tisto, kar je povzročilo smrt v Grahovem. In ob Balantiču mislim ne pleterskega priorja. Evropejc, sodoben človek, izobraženec v pravem smislu besede, kozmopolit in mislec naroda in njegove trenutne populacije, ki želi videti in iti naprej, odprt in svoboden vernik, ki ima svoj lastni, enkratni razgovor z Bogom, človek molka, meditacije in drznih odločitev. In ko pride kapitulantsko in hkrati odporniško leto 1941 in vse, kar iz tega leta izvira, pleterski prior že ve za svojo pot. Na zemljevidu osvobodilnega boja zaradi priorjevega odločanja in njegovih odločitev zažari svetla točka odpora, ki svojo svetlobo vzdrži in ohrani do konca vojne. Do zmage, bi smeli reči, do zmage tudi pleterske kartuzije.

V tem večeru komajda še pomnim, kolikokrat sem bil po vojni v pleterski kartuziji. Kje je tisti lepi čas, ko sem prvič obiskal v pleterskem samostanu Lada Kozaka, ki se je večkrat v prvih povojnih letih umikal v samoto pod Gorjance. V samoto, da bi domislil svoja spoznanja o revoluciji, o Stalinu in Leninu, o komunizmu kot evropski socialistični in politični doktrini, pa o diktaturi proletariata in o kmečkem vprašanju. O kulturi. Ure, dnevi in noči dolgih razgovorov in meditacij. In kje je spet čas, ko je v tem samostanu nastajala pod peresom Cirila Kosmača filmska verzija Balade o trobenti in oblaku, da bi pod Stigličevo režijsko taktirko zaživela kot morebiti doslej najbolj avtentična podoba človeške usode iz vojnih dni. Še danes slišim Kosmačev glas, ki pripoveduje in varuje zgodbo o Temnikarju. In kje so dnevi, ko je med zidovi pleterskega samostana in s čašo v rokah Marjan Kozina, ta naš veliki rapsod Bele krajine in tragični muzikus Ilove gore, prisluškoval davno minulim zvokom in tonom vojne? In kadar sem obiskal Kozaka ali Kosmača ali Kozino v kartuziji, takrat sem srečal tudi priorja. Poslušal sem njegove besede in gledal meniški, pravzaprav svetovljanski obraz. Ko bi mogel in ko bi znal obnoviti vse besede vseh teh srečanj in molčanj. Kolikokrat pozabimo na preprosto dejstvo, da ni vsa vrednost in dragocenost človeškega duha ujeta le v zapisani besedi. Kajti tudi govorjena beseda, ki je pravzaprav mati zapisane besede, je temelj ali vsaj duhovno in miselno gradivo umetnosti, literature in filozofije.

V tem soparnem julijskem večeru pred nevihto pravzaprav ne vem, zakaj so me našli in predlagali, naj napišem uvodne besede k priorjevim spominom. K drugi izdaji teh spominov More biti bi bilo bolje in bolj koristno, če bi spremne besede napisal kak pisatelj-optimist, ki mu prihajajo besede izpod peresa kakor krogle iz strojnice? Ne pa jaz, ki rad hodim svoja pota in mi je pri tem kaj malo mar, ali je to komu všeč ali ne. Ne vem. Vem pa, da rad pišem te vrstice o samostanu, ki je bil prav toliko božji, kot je bil uporniški in revolucijski, prav toliko namenjen in posvečen meditacijam o večnosti in minljivosti, kakor tudi dejavnosti v enkratnem trenutku in času našega naroda in ljudstva v osvobodilnem boju proti nacizmu in fašizmu. Ker mislim, na tako svetlo in pošteno človeško bitje in postavo, kakršno je nosil v sebi pleterski prior, rad pišem te vrstice o revoluciji in osvobodilnem boju. Kajti doktor Josip Edgar Leopold Lavov je bil eden izmed pokončnih in pogumnih ljudi tega boja in upanja.

Nad gorskim slemenom se je razvila nevihta Bliski in vetrovi. Čudni, nasprotujoči si zračni tokovi in vrtinci, ki nosijo s seboj nenavadno piskajočo glasbo. Hudički se love po zraku pravijo tod ljudje. Ob sveči prebiram strani priorjeve knjige in listam po njej Mirna in strpna pripoved, v resnici pisana «sine ira et studio», kot pravi v uvodu prior. Vidim knjižnico samostanske hodnike, dvorišče in obzidje. In v tej nevihtni noči se razmišljanje o usodi pleterske kartuzije med osvobodilnim bojem nenadoma združi s pripovednim duktusom Stendhalove Parmske kartuzije. Dva zgodovinska časa, dva samostana in dvoje različnih poti, ki ju je narekovalo politično dogajanje Evrope devetnajstega in dvajsetega stoletja. Fabrice del Dongo in Clelia Velika stendhalovska ljubezenska freska, ki ugasne in izgine s smrtjo Fabricea za zidovi parmske kartuzije. Kako globoko potopljen in izgubljen je zdaj veliki Stendhalov čas, ki je poznal Napoleona, Waterloo, sveto alianso, Metternicha. Čas, ki ga je živela pleterska kartuzija pa je bil čas, kakršnega samostanski mir sveta še ni poznal. Zakaj meseca maja 1942 ni potrkal na samostanska vrata kak novobodni Fabrice del Dongo, marveč skupina petih oboroženih partizanov. Vojna je potegnila v svoj vrtinec tudi pletersko kartuzijo.

V dejstvu, da je tudi pleterski samostan postal posredno in neposredno bojišče osvobodilne vojne, se ne skriva nikakršno naključje. Politična in nacionalna širina osvobodilnega gibanja in Osvobodilne fronte ki sta klicala v svoje vrste vse, ki se niso mogli pomiriti in sprijazniti s kapitulacijo in okupacijo, ta širina je določila tudi vlogo kartuzije in njenega priorja v vojnem dogajanju. Zdaj, ko pretresa komunistično gibanje nova «shizma» evrokomunizem, se moramo ovedeti, da do teh naših dni pravzaprav še nismo dodobra dojeli vse razsežnosti erudicije svobodne idejno-teoretične, kulturno-nacionalne in zgodovinsko-politične vloge Osvobodilne fronte in njenega nastanka, dilem, razvoja in spreminjanja.

(Nadaljevanje jutri)

KOLESARSTVO

NAJBOLJ POPULARNA ITALIJANSKA DIRKA

Start letošnjega «Gira» bo 8. maja

Kolesarji bodo v 20 etapah prevozili skupno 3.568 km

MILAN — 61. etapna dirka «Giro d'Italia» se bo letos začela v ponedeljek, 8. maja, s startom v Saint Vincentu v Dolini Aoste in se bo zaključila v nedeljo, 28. maja, v Milanu. Skupno šteje dirka 3568 km. Najvišji vrh v tej dirki bo prelaz Pordoi (2239 m) oz. «Cima Coppi». Tekmovalci se bodo povzpeli čez tisoč metrov šele po sedmi etapi (Piano delle Cinquemiglia 1280 m). Obenem pa bodo morali kolesarji premagati 2500 metrov višinske razlike.

SEZNAM ETAP

Predetapa (7. maja)
Saint Vincent
1. etapa (8. maja)
Saint Vincent - Novi Ligure (175 km)
2. etapa (9. maja)
Novi Ligure - La Spezia (195 km)
3. etapa (10. maja)
La Spezia - Cascina (180 km)
4. etapa (11. maja)
Larciano - Pistoia (25 km — posamezniki na kronometer)
5. etapa (12. maja)
Prato - Cattolica (200 km)
6. etapa (13. maja)
Cattolica - Silvi Marina (210 km)
7. etapa (14. maja)
Silvi Marina - Benevento (210 km)
8. etapa (15. maja)
Benevento - Ravello (170 km)
9. etapa (16. maja)
Amalfi - Latina (235 km)
10. etapa (17. maja)
Latina - Piediluco (220 km)
11. etapa (18. maja)
Terni - Assisi (85 km) in Assisi - Siena (145 km)
12. etapa (19. maja)
Poggibonsi - Monte Trebbio (215 km)
13. etapa (20. maja)
Modigliana - Padova (190 km)
14. etapa (21. maja)
Benetke - San Marco (10 km — posamezniki na kronometer)
Dan počitka (22. maja v Benetkah)
15. etapa (23. maja)
Treviso - Canazei (235 km)
16. etapa (24. maja)
Solaria - Val di Fassa (41 km — posamezniki na kronometer)
17. etapa (25. maja)
Cavalese - Monte Bondone (200 km)
18. etapa (26. maja)
Trento - Sarezzo (240 km)
19. etapa (27. maja)
Brescia - Inverigo (185 km)
20. etapa (28. maja)
Inverigo - Milan (220 km)

Pariz — Nica

ST. ETIENNE — Francoz Andre Mollet je osvojil peto etapo kolesarske dirke Pariz - Nica.

Nizozemec Gerrie Knetemann, ki je včeraj prispel na cilj kot šesti, je ohranil prvo mesto na skupni lestvici.

DANES NA 85 KM DOLGI PROGI

Godnič in Petelin dirkata v Istri

Člana lonjerskega kolesarskega kluba Adria Rajko Godnič in Maks Petelin se bosta danes udeležila ob 10. uri v Novi vasi pri Novigradu tretje izmed petih dirk za dodelitev naslova najboljšega na letošnji prireditvi za «Trofejo HTP Riviera Poreč». Oba kolesarja, ki sta izrabila to priložnost za izpopolnitev priprave za nastop na nedeljski mednarodni amaterski kolesarski dirki za «2. trofejo ZSŠDI» v organizaciji lonjerske Adrie, sta doslej prikazala dobro pripravljenost v hudi konkurenci jugoslovanskih in čeških kolesarjev, ki so na spomladanskih pripravah v Poreču. Doslej so bili na obeh krožnih dirkah najboljši Čehoslovaki, ki so obakrat odnesli prvo in drugo mesto pred zastopniki Ljubljanskega Roga, ki je doslej (pod vodstvom trenerja Zanoškarja) prikazal najboljšo pripravo.

Dirka bo dolga okrog 85 kilometrov, odvijala pa se bo še vedno na 12 km dolgi krožni progi. Ljubitelji kolesarstva bodo tako lahko spet občudovali pri delu čeških in slovaške kolesarje, ki se ne bodo mogli udeležiti nedeljske dirke v Lonjerju, kamor se ne bodo podali zaradi birokratskih zapletov v zvezi s prehodom meje.

Za dirko pa se je doslej prijavilo tudi več klubov iz Italije, tako da bodo verjetno na startu nekateri kolesarji, ki so v samem vrhu italijanskega kolesarskega amaterskega športa.

R. Pečar

NOGOMET

ZA PRESTOP V COSMOS

Cruyff bi dobil štiri milijarde lir

BARCELONA — Johan Cruyff, slavni nizozemski nogometaš in trenutno član španskega kluba Barcelona, je dobil od ameriške ekipe Cosmos bajno ponudbo, če bi prestopil v vrste newyorškega moštva.

Cosmos je namreč ponudil Cruyffu kar štiri milijarde in 250 milijonov lir za igranje v dobi dveh let.

NOGOMET

MANCHESTER — V prvi četrtfinalni nogometni tekmi za evropski pokal reprezentanc z igralci pod 21. letom je sinoči Anglija premagala Italijo z 2:1 (1:1).

ZRN — SZ 1:0

FRANKFURT — V prijateljski nogometni tekmi je sinoči ZRN po dokaj medli igri premagala SZ z 1:0 (0:0). Strelec: Reussmann v 47. min.

Francija — Portugalska 2:0

PARIZ — V okviru priprav na SP je sinoči Francija v prijateljskem srečanju premagala Portugalsko z 2:0 (2:0). Strelca: v 9. min. Baronchelli in v 39. min. Berdoll.

KOŠARKA

V KORAĆEVEM POKALU

Pred «jugoslovanskim finalom»?

Po zmagi Partizana nad Juventudom bo danes skušala Bosna premagati milanski Cinzano - Tekma tudi po ljubljanski TV (17.45)

SARAJEVO — Danes bo v tem kraju druga polfinalna tekma za Koraćev pokal med domačo Bosno in milanskim Cinzanom.

Srečanje se bo pričelo ob 17.45 in ga bo neposredno prenašala tudi jugoslovanska televizija.

V primeru, da bi danes Sarajevčani odpravili Milančane več kot s tremi točkami razlike, potem bi se v finalu tega pokala srečali dve jugoslovanski ekipi: Partizan in Bosna. Bil bi to izreden uspeh za jugoslovansko košarko.

V današnjem srečanju v Sarajevu so seveda favoriti košarkarji Bosne. Že v Milanu so Delibašić in tovariši dokazali, da so močnejši od Milančanov. Obe ekipi sta tedaj igrali z okrnjeno postavo. Danes pa bo verjetno Cinzano igral brez poškodovanega Američana D'Antonija, kar se bo v igri Milančanov krepko poznalo.

Pokal pokalnih prvakov

V prvi polfinalni tekmi v Barceloni je sinoči istoimenska ekipa premagala Gabetti iz Cantuja z 90:87 (48:46). Najboljši strelec Barcelone je bil Guyette (28 točk), pri Gabettiju pa je bil najuspešnejši Wingo, ki je dosegel 25 točk.

Italijani so torej izgubili z minimalno razliko in so zato v povratnem srečanju favoriti za uvrstitev v finale.

Pokal prvakinj

BEOGRAD — V prvi polfinalni tekmi tega pokala je včeraj v Beogradu domača Crvena zvezda premagala italijanskega prvaka GEAS s 54:53 (23:30).

Po tem tesnem porazu so se Italijanke praktično uvrstile v finale, saj bodo v povratnem srečanju (16.3.) igrale pred domačim občinstvom.

Mlade smučarke in mladi smučarji pred startom na nedeljskih 12. slovenskih zimskih športnih igrah

NOGOMET

3. AMATERSKA LIGA

Slavje Križanov, spodrsljaj krasovcev

Vesna je trenutno na petem mestu, Kras pa na osmem mestu lestvice

V nedeljo so na Tržaškem odigrali pare 6. povratnega kola nogometnega prvenstva 3. amaterske lige.

Slabo vreme oziroma blatna igrišča so spet ovirala reden potek prvenstva, saj so morali tudi v tem zavrtljaju preložiti dve tekmi.

V skupini «N» je leader lestvice sicer s težavo odpravil tokrat zanesljivo ekipo Esperia Pio XII in s tem so predstavniki ekipe Giarizzole ohranili točko prednosti nad moštvom Campi Elisi, ki je brez težav z visokim izidom premagala Union, ki se je še enkrat predstavil na igrišču le z desetimi nogometaši, kar jasno dokazuje, da Podlonjerci preživljajo hudo krizo. Omeniti moramo sicer, da Campi Elisi ima tekmo manj od ekipe Giarizzole, tretja uvrščena ekipa S. Vito pa celo dve, saj tudi v nedeljo zaradi blatnega igrišča Tržačani niso igrali.

Do pomembne, sicer predvidene zmage pa je v nedeljo prišla tudi Vesna, ki je doma z visokim izidom premagala zadnjeuvrščeno ekipo Rozzola. S tem uspehom so se Križani povzpeli na peto mesto lestvice.

Po treh zaporednih zmagah pa je tokrat enajsterica Krasa, ki je bila v gosteh Modiana, poražena zapustila igrišče in s tem je ekipa nazadovala na osmo mesto lestvice.

Naj omenimo, da je ta poraz dokaj drago stal Kras. Kot je razvidno iz zadnjega uradnega poročila nogometne zveze, bo moral Kras plačati tudi 25.000 lir globe. Kazen je Kras dobil, ker je po končani tekmi z Modianom en navijač Krasa prišel v slačilnico in zagrozil sodniku. Kazen je še toliko hujša, ker na podlagi sodnikovega poročila nobeden od spremljevalcev Krasa ni preprečil razburjenemu navijaču, da je prišel v stik s sodnikom.

V skupini «O» je Sovrana, po nedeljski zmagi nad drugouvrščenim Baxterjem, praktično osvojila prvenstvo, saj ima sedaj kar devet točk prednosti. Obenem s porazom Baxterja pa imata še možnost za častno uvrstitev tudi Artigiani in GMT.

SKUPINA N

IZIDI 19. KOLA

CGS - Afi Siat	3:2
Modiano - Kras	2:0
Esp. Pio XII - Giarizzole	1:3
Esperia SL - S. Vito	(prek.)
Union - Campi Elisi	0:4
Vesna - Rozzol	5:1

LESTVICA

Giarizzole 26, Campi Elisi 25, S. Vito in CGS 21, Vesna 19, Esperia SL 18, Modiano 17, Kras 16, Roianese 14, Afi Siat 12, Esperia Pio XII 11, Union 3, Rozzol 2.

PRIHODNJE KOLO (12. 3.)

Roianese - Vesna
Rozzol - Union
Campi Elisi - Esperia SL
S. Vito - Esperia Pio XII
Giarizzole - Modiano
Kras - CGS

SKUPINA O

IZIDI 19. KOLA

Baxter - Sovrana 1:2, Donatori - Cave 0:2, S. Anna - S. Andrea 2:1, Inter SS - Artigiani n.o., Chiarbola - Rabuiese 1:0, GMT - Domio 2:2, Duino - S. Sergio 1:0.

LESTVICA

Sovrana 34, Baxter 25, Artigiani in GMT 22, Cave 20, Rabuiese 18, S. Anna 17, Chiarbola 16, S. Andrea, Domio in Inter SS 14, Duino 13, Donatori 5, S. Sergio 2.

B. R.

Stanje na vrhu lestvice prvenstva druge amaterske lige je po nedeljskem kolu dokaj zapleteno. Vodi namreč Libertas, ki je v preteklem kolu na domačem igrišču čisto premagal Edero. Točko manj imajo Campanelle, ki niso odigrale nedeljskega kola proti Bregu zaradi slabega dolinskega igrišča. Edile Adriatica ima 29 točk in je v nedeljo v gosteh premagala San Marco. V borbi za napredovanje v višjo ligo se borita tudi Opicina in Costalunga, ki imata tri točke manj od vodečega Libertasa; če upoštevamo dejstvo, da manjka do konca prvenstva še osem kol, imata ti ekipi še možnost napredovati. Manj zapleteno pa je brez dvoma na dnu lestvice, kjer je Flaminio brez upanja za rešitev, Opicina Supercajfe ima 14 točk in Edera 15. Breg ima le 17 točk, to seveda ni veliko, povedati pa moramo, da ima dve tekmi manj od Opicine Supercaffe in tekmo manj od Edere. Poleg tega imajo Brežani v nadaljevanju dosti lažje prvenstvo kot ostale ekipe, ki se borijo proti izpadu.

Naše ekipe se niso v tem kolu kaj dobro odrezale, saj so osvojile le točko (od šestih razpoložljivih). Gaja je nezasluženo klonila solidni Costalungi, Zarja je pustila celoten izkupiček Aurisini, le Primorec je zadovoljil in tudi zasluženo odnesel točko v tekmi z Rosandro.

IZIDI

Breg — Campanelle	odlož.
Opicina Sup. — Opicina	0:2
Gaja — Costalunga	0:1
Flaminio — Zaule	0:2
S. Marco — Ed. Adriatica	0:1
Edera — Libertas	0:3
Primorec — Rosandra	1:1
Zarja — Aurisina	0:1

LESTVICA

Libertas 31; Campanelle 30; Edile Adriatica 29; Opicina in Costalunga 28; Zaule 25; Aurisina 24; S. Marco in Primorec 23; Rosandra 22; Gaja 21; Zarja 20; Breg 17; Edera 15; Opicina Sup. 14; Flaminio 8.

NASLEDNJE KOLO (12.3.)

Gaja — Campanelle, Costalunga — Op. Supercaffe, Opicina — Flaminio, Libertas — Ed. Adriatica, Zaule — Breg, San Marco — Primorec, Zarja — Edera, Rosandra — Aurisina.

Začetek drugega polčasa je bil zelo razburljiv. Gostje so stalno oblegali nasprotnikova vrata in Colja je v 13. minuti zamudil najlepšo priložnost tekme. Potem ko je preigral domačega branilca se je znašel sam pred vratarjem in poslal žogo nad prečko. Modiano je prišel v vodstvo s pomočjo gostujočeka branilca, ki je nehote zakrivil avtogol. Kras je v nadaljevanju skušal remizirati, a brez uspeha. Modiano je proti koncu tekme podvojil z golom, ki ga je s precejšnjo mero sreče dosegel Fiorella.

S. Z.

Ali — Spinsk

JOHANNESBURG — Kot je bilo pričakovati, je že prišla ponudba za dvoboj za naslov svetovnega prvaka težke kategorije med Spinksom in Alijem.

Dvoboj naj bi bil septembra letos v Mabathu, glavnem mestu Bophutatswane (približno 200 km daleč od Johannesburga).

Organizator bi boksarjem za ta dvoboj odštel skupno 12 milijard lir.

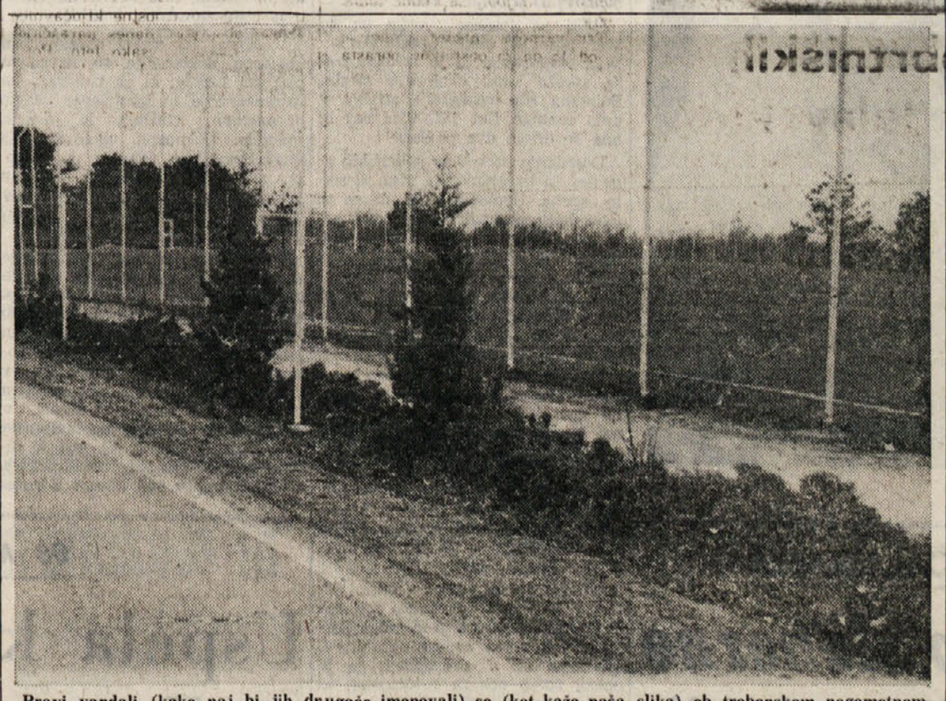

Pravi vandali (kako naj bi jih drugače imenovali) so (kot kaže naša slika) ob trebenskem nogometnem igrišču posekali smreke, ki so jih pred časom posadili požrtvovalni trebenski nogometni delavci

ŠAH

TURNIR V BUGOJNU

Spasski - Karpov remi

V Bogojnu se nadaljuje veliki mednarodni velemojstrski šahovski turnir, katerega se udeležujejo svetovni prvak Karpov, bivša svetovna prvaka Talj in Spasski, Portisch, Larsen, Ljubojević in drugi odlični šahisti.

Po devetih kolih so na vrhu lestvice štirje šahisti, in sicer najboljši jugoslovanski velemojster Ljubojević, ki je na tem turnirju že premagal Spasskega, Larsena ter druge, nato pa še Spasski, ki je mimo poraza z Ljubojevićem nizal odlične partije. Timman, ki je edini premagal Karpova, ter Hort, ki igra na tem turnirju zelo solidno. S točko manj jim sledi svetovni prvak, ki ni še na tem turnirju pokazal vsega, kar zna, ter še ostali. Nizko na lestvici so obstali Larsen, ki je že izgubil mnogo partij, ter Portisch, ki je na tem turnirju razočaral. Najvažnejši tekmi včerajšnjega 9. kola, to je Spasski - Karpov ter Ljubojević - Ivkov, sta se zaključili z remijem.

D. J.

SMUČANJE

Wilma Gatta presenetila

VALBERG — Italijanska Wilma Gatta je presenetljivo osvojila prvo mesto v slalomu za evropski pokal v tem kraju.

Iz planinskega sveta

Po 12. ZŠI

Jasno je, da je bil zadnji teden delovanja SPDT osredotočen izključno na največjo letno zamejsko smučarsko manifestacijo: 12. zimske športne igre.

Druge aktivnosti skoraj ni bilo, saj so vsi odborniki, pa tudi drugi vložili mnogo truda pa tudi prostega časa, da bi ta manifestacija čim boljše uspela. Kakšni so konkretni rezultati, kakšne pa naše misli. Najprej rezultati, torej številke, ki ne lažejo: na igre se je vpisalo skupno 379 smučarjev, zaradi slabega vremena, pa tudi drugih neprilik sta tekmovala «samo» 302 smučarja, kar je pravi rekord v zgodovini te manifestacije.

Tekmovalci so smučali na dveh progah. Prva (krajša) je bila namenjena najmlajšim tekmovalcem, «baby-sprintom» in miškom, druga (daljša in zahtevnejša) pa vsem ostalim tekmovalcem. SPDT je ob tej priliki mobiliziralo poleg seveda lastnih odbornikov kakih 40 sodelavcev, ki so tako žrtvovali svojo nedeljo, da so zbirali udeležence, računali rezultate ali pa se močili pod dežjem na svojih kontrolnih točkah. Časomerilstvo je bilo, kot že večkrat rečeno, elektronsko, tako da je tekmovalec, ki je presmučal skozi cilj takoj zvedel po zvočniku do desetinke sekunde natančno svoj tekmovalni čas. Ko je nekdo zaključil svoje tekmovanje, je že malo potem izvedel za skupno lestvico. Ta je bila nepopolna samo v primeru, ko je moral neki tekmovalec pozneje ponoviti svoj spust, to pa zaradi nediscipline drugih smučarjev, ki so med njihovim tekom prismučali skozi cilj in tako zaustavili čas na napačnem podatku. To so neoporečna dejstva, za katere ni potreben komentar. Glede uspeha govorijo številke same. Dodali bi, da je tekmovanje potekalo gladko od 10. ure zjutraj, razen krajše prekinitve kakih 10' minut, ko je radio odpovedal, tako da so se morali organizatorji hitro poslužiti drugega, vojaškega. Drugih zapletljajev ni bilo čeprav je tekmovanje trajalo približno šest ur in pol. Seveda so imeli tekmovalci, ki so zadnji prismučali skozi cilj po bolj «zaorani» progi kot pa tisti, ki so smučali prej, vendar pa se take nevšečnosti dogajajo še na dosti večjih in kakovostnejših tekmovanjih kot pa so slovenske zimske športne igre.

Sedaj je treba gledati v bodoče. Letos je nastopilo rekordno število tekmovalcev, čeprav nam vreme ni bilo naklonjeno in so manjkali goriški tekmovalci, ki so nastopili na Posoških igrah. Koliko tekmovalcev pa bo nastopilo prihodnje leto? Seveda bo SPDT na ta problem dobro pomislilo, saj je tudi od zimskih športnih iger odvisen razvoj zamejskega smučanja, ki se bo moralo razviti na kakovostni, predvsem pa na množični osnovi.

Najbolj obiskane planinske koče v Sloveniji

Kako se lahko najbolj verodostojno izve število obiskov planinskih postojank? Obiskovalcev ni mogoče šteti, zato pa obstajajo v vsaki koči vpisne knjige, kjer se obiskovalec podpiše, da je tisto kočo pač obiskal. Po podatkih, katere so povzeli po vpisnih knjigah, je bilo v lanskem letu največ obiskov v Planinskem domu na Gospincu (koča ob žičnici Krvavec, ki je uradno dobila ležišča šele 26. novembra 1977), in sicer kar 105.000. To je povsem logično, saj je v zimskem času v sobotah ir nedeljah vse polno smučarjev, ki stalno polnijo planinske koče. Na drugem mestu je Grmovškov dom na Pokorju s 60 tisoč obiskovalci, slede pa Ruška koča (35.000), Dom na Mrzlici (27.284), Poštarska koča na Cršiču (27.160) in druge. Največ nočitev je imel Grmovškov dom, in sicer kar 12.336, slede pa dom na Komni (7.413), Dom na Ladinah (5.600, čeprav je bila odprta šele 30. julija lani), Koča pri triglavskih jezerih (5.414) in druge. Kaj pa s tujskim prometom? Največ tujcev je obiskalo Poštarsko kočo na Vršiču (4618), Orlovo gnezdo pri slapu Rinka in Planinski dom Kekec (po 4 tisoč) in druge. Največ nočitev tujcev pa je bilo v Aljaževem domu v Vratih (891), nato v Pogačnikovem domu na Kriških jezerih (870), Koči pri triglavskih jezerih (860) in še druge.

D.J.

KOŠARKA

PRVENSTVO NARAŠČAJNIKOV

V slovenskem derbiju visoka zmaga Kontovela

Kontovel — Polet 113:37 (55:13)

KONTOVEL: Ukmar 8, Emili 19, Daneu, Starc, Slavec 12, Sedmak 35, Robert Danieli 33, Pertot 4, Košuta, Dejan Danieli.

POLET: Malalan 7, Vremec 18, Sosič 4, Kalc 2, Grizon 8.

SODNIK: Piško

V prvi tekmi je bil že na vrsti slovenski derbi med Poletom in Kontovelom. Končni rezultat zgovorno priča, da je bil to za domačine le dober trening. Poletovci so se sicer borili, bili pa so samo v petih in t[illegible] je kmalu zmanjkalo moči. Pri domačinih sta blestela predvsem Sedmak in Robert Danieli, pri gostih pa se je izkazal Vremec.

I. S.

Dom — Mobilcasa 84:38 (41:21)

DOM: Cantelli 3, Sanzin 4, Orzan 6, U. Dornik 22 (k), D. Devetak 39.

V 1. kolu povratnega dela prvenstva naraščajnikov je v goriški skupini Dom, čeprav v zelo okrnjeni postavi, pregazil Mobilcaso. «Belordeči» so odigrali srečanje samo v petih in pri tem je treba povedati, da je bil le en igralec upravičeno odsoten.

Vseeno so domovci dobro igrali in predvsem se je odlikoval Ugo Dornik, ki je bil z Diegom Devetakom najboljši igralec srečanja.

Vladimir

Delovanje ZSŠDI

Razpis odbojkarskega revivala 1978

Lanskoletno rekreacijsko odbojkarsko tekmovanje «Revival 1977» je med našimi neaktivnimi odbojkarji naletelo na tako navdušen sprejem, da je ZSŠDI, po predhodnem povoljnem mnenju odbojkarske komisije, tudi letos razpisalo tekmovanje «Revival 1978», kakor sledi:

1. NAZIV TEKMOVANJA: odbojkarski revival 1978.

2. ORGANIZATOR: Združenje slovenskih športnih društev v Italiji.

3. NAMEN TEKMOVANJA: popularizirati to športno panogo in jo vključiti med širše plasti naših športnikov, obenem pa obuditi med bivšimi aktivnimi športniki veselje do telesnokulturnega udejstvovanja.

4. NASTOPAJOČE EKIPE: po eno ali več ekip lahko prijavijo:
- **a) slovenska športna društva;**
- **b) slovenske organizacije in druga združenja;**
- **c) slovenske rekreacijske skupine;**
- **č) slovenska podjetja;**
- **d) priložnostne področne skupine, sestavljene nalašč za to priložnost.**

Vsaka ekipa mora navesti uro, dan in naslov razpoložljivega igrišča.

5. NASTOPAJOČI IGRALCI:
- **a) Vsi nastopajoči igralci morajo obvladati slovenski jezik in lahko nastopajo le za eno šesterko;**
- **b) v primeru, da je neki igralec sicer bil na spisku določene ekipe, vendar še ni stopil na igrišče med igro, lahko še vedno prestopi v vrste druge ekipe;**
- **c) igralci se morajo obvezno predstaviti na igrišču v športnem dresu;**
- **č) pravico do nastopanja imajo neaktivni člani FIPAV oziroma igralci, ki v sezoni 1977/78 niso nastopali na kakem prvenstvu FIPAV.**

6. TEKMOVANJE:
- **a) bo potekalo v treh različnih konkurencah: moški, ženski in mešani. Mešana skupina je tista, v vrstah katere igrajo tekmovalci obeh spolov in tudi moške ekipe, če vsi člani presegajo starostno mejo 38 let;**
- **b) sistem tekmovanja je določen na tri osvojene sete. V mešani konkurenci je treba odigrati 5 setov (možni izidi: 5:0, 4:1, 3:2);**
- **c) tekmovanje se bo načelno odvijalo v večernih urah, po možnosti na odprtem.**

7. SODNIKI: vsaka prijavljena ekipa mora obvezno posredovati vsaj enega sodnika.

8. RAZPORED TEKEM: o podrobnosti v zvezi z razporedom tekem, urniki, igrišči, porazdelitvi po tekmovalnih skupinah in podobno se bodo predstavniki vseh prijavljenih ekip dogovorili na skupnem sestanku, ki bo v petek, 31. t.m., ob 20.15 na sedežu ZSŠDI.

9. ROK VPISOVANJA: ekipe se morajo prijaviti nepreklicno do ponedeljka, 20. t.m. na sedežu ZSŠDI v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20 (tel. 767-304).

10. VPISNINA: za vsako ekipo znaša 30.000 lir.

11. PRAVILA: veljavna so pravila odbojkarske zveze, razen če ni ali ne bo organizator drugače določil po svoji uvidevnosti. Organizator rešuje sporna vprašanja in si pridržuje pravico, da spremeni pravila tega razpisa. Ob prizivu je treba vplačati 10.000 lir kavcije, ki se v primeru zavrnitve ne vrača

12. POŠKODBE: organizator ne prevzame odgovornosti za morebitne poškodbe.

13. ZAKLJUČEK: ob zaključku tekmovanja, predvidoma sredi junija, bo organizator pripravil športni dan s piknikom v naravi za vse nastopajoče in nagrajevanje najboljših skupin oziroma posameznikov.

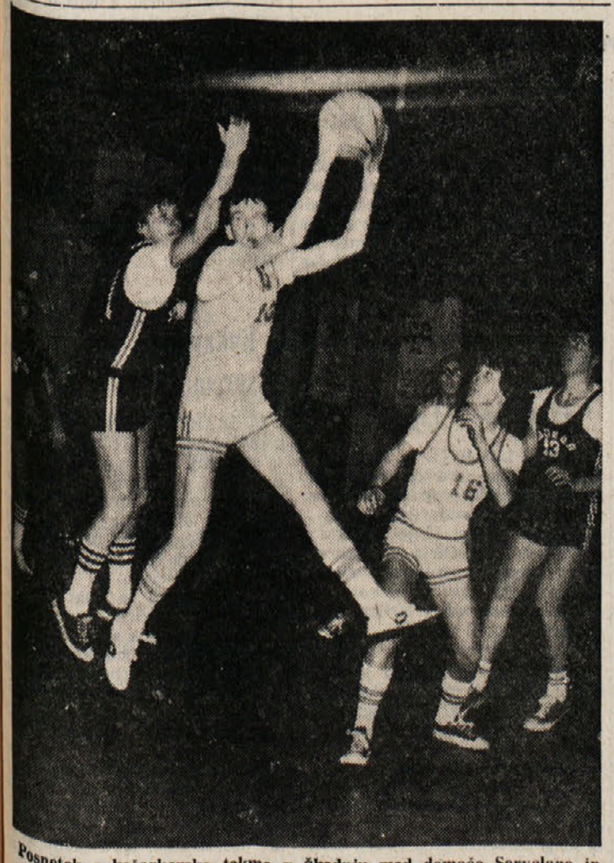

Posnetek s košarkarske tekme v Škednju med domačo Servolano in Jadranom

MLADINSKE IGRE

Občinsko odbojkarsko prvenstvo

V ženski konkurenci tudi dve naši šoli

V tem tednu se je začelo žensko in moško občinsko odbojkarsko prvenstvo v mladinskih igrah, na katerem lahko nastopajo ekipe, ki jih sestavljajo igralci in igralke rojeni v letih 1963 do 1967.

V moški konkurenci se ni za tekmovanja tržaške občine prijavila nobena slovenska ekipa, oziroma šola, pri dekletih pa bosta tekmovali svetoivanski Ciril in Metod in pa proseški Fran Levstik.

V ženski konkurenci nastopa šest šol, prvi dve uvrščeni ekipi pa se bosta uvrstili v pokrajinski del prvenstva. Težko je napovedati možnosti, ki jih imata naša dva predstavnika, saj gre skorajda izključno za igralke - začetnice, ki v glavnem ne trenirajo, oziroma nastopajo na uradnih prvenstvih.

NADALJNJI SPORED

10.3.: Campi Elisi - Ciril-Metod, De Tommasini - Corsi, Caprin - Levstik
13.3.: Corsi - Ciril-Metod, Caprin - De Tommasini
15.3.: Levstik - Campi Eelisi
17.3.: Ciril-Metod - Caprin, Campi Elisi - Corsi
18.3.: De Tommasini - Levstik
20.3.: Ciril-Metod - De Tommasini, Caprin - Campi Elisi
21.3.: Levstik - Corsi

Vse tekme bodo odigrali v telovadnici šole Campi Elisi.

INKA

Modiano — Kras 2:0

KRAS: Bogatec, Šegina, Rebula, Verša, Trampuž, Blažina, Žužek, (v 28. min. d.p. Škabar), Čuk, Ljubo Milič, Miloš Milič, Colja, Skupek.

STRELCI: v 22. min. d.p. avtogol Trampuža, v 40. min. d.p. Fiorella.

Po treh zaporednih uspehih je moral Kras v nedeljo položiti orožje. Ekipa Modiana se mu je oddolžila za poraz, ki ga je utrpela v prvem delu prvenstva. Tega poraza si Krasovi fantje ne zaslužijo, saj so imeli stalno terensko prednost. Pred tekmo je legla na Kriško igrišče gosta megla in srečanje je bilo v dvomu. Toda kmalu je megla izginila in tekma se je regularno začela. Igrišče je bilo nekoliko razmočeno, a to ni oviralo igralcev. V začetku je bila igra živahna in priča smo bili lepim akcijam z obeh strani.

ATLETIKA

V ORGANIZACIJI ŠZ BOR

Dijakinje in dijaki na Kolonji

Tekmovanje bo v soboto - Zbirališče ob 14. uri

V soboto bo na Kolonji izredno zanimo tekmovanje za dijake in dijakinje slovenskih nižjih srednjih šol na Tržaškem. Tudi letošnje tekme, ki spadajo že skoro v tradicijo zamejskega športa, jih priredi atletska sekcija ŠZ Bor. Izkušnje iz prejšnjih let kažejo, da so takovrstna tekmovanja zelo priljubljena med našo mladino, ki ima tako enkratno priložnost, da se sreča in tekmuje med seboj. Obenem pa so letošnja tekmovanja generalka pred glavnim nastopom na mladinskih igrah.

Panoge, v katerih se bodo naši srednješolci pomerili, so naslednje: sprint na 50 m, daljši tek na 600 m, skok v daljino ter met 3-kilske krogle.

Vsak tekmovalec bo lahko nastopal v dveh panogah. Tisti pa, ki bodo izbrali tek na 600 m, ne bodo smeli nastopiti drugje. Tekmovalci bodo seveda nastopali v treh starostnih skupinah, ki bodo tako sestavljene: atleti letnika 1966 bodo v prvi skupini, atleti letnik 1965 v drugi in tekmovalci letnika 1964 - 63 pa v starejši, tretji skupini.

Prvi trije vsake skupine bodo nagrajeni s kolajnami, prve tri šole pa bodo prejele spominski pokal.

Zbirališče tekmovalcev bo ob 14.00, tekme pa se bodo začele četrt ure kasneje.

A. B.

V KROSU ZA MI

Šola «I. Trinko» na petem mestu

Prejšnji teden je bilo v Gorici pokrajinsko tekmovanje v teku čez drn in strn v okviru mladinskih iger. Tekmovanja so se udeležile tudi dijakinje srednje šole «Ivan Trinko», ki so se ekipno uvrstile na 5. mesto. Silva Zavadlav pa se bo udeležila deželnega dela prvenstva, ki bo v petek, 10. t.m. v Gorici.

REZULTATI

1. Monica Zanolla
2. Valentina Bernardis
3. Irene Ziani

12. Silva Zavadlav, 18. Klavdija Ferletič, 20. Danjela Klančič, 33. Oriana Marvin, 45. Elizabeta Maraž.

P. R.

Juventina — Malisana 0:0

V zaostali tekmi druge nogometne amaterske lige je sinoči štandreška Juventina igrala z Malisano neodločeno brez gola.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 — Tel. 79 38 08 79 46 38 79 58 23 76 14 70
Podružnica Gorica, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. 83 3 82 57 23
Naročnina
Mesečno 2.900 lir — vnaprej plačana celotna 29.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 44.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 3,00 din, ob nedeljah 3,50 din, za zasebnike mesečno 40,00, letno 400,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 55,00, letno 550,00 din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45381 «ADIT» - DZS - 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 13.000 lir. Finančno-upravni 600, legalni 600, osmrtnice 250, sožalja 300 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 150 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 14%. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

PROCES V STUTTGARTU GRE PROTI KONCU

Javni tožilec zahteval stroge kazni za ustaše

Sodstvo v ZRN končno le posega po ostrejših kaznovalnih ukrepih tudi v primerih, ko gre za «tuje» teroriste

(Od dopisnika Tanjuga posebej za Primorski dnevnik)

BONN — V Stuttgartu gre proti koncu proces proti skupini teroristov iz tukajšnjega antijugoslovanskega fašističnega podzemlja. Skupina, ki ji pripadajo emigranti Branko Šetka, Franjo Musulin, Tomislav Naletilić in Grga Miletič je poleti 1975. in 1976. leta poskušala pripraviti vrsto zločinskih terorističnih napadov v Jugoslaviji z namenom, da bi, kot so povedali pred sodiščem, oslabili ekonomsko moč Jugoslavije in na ta način podkrepili svoje separatistične cilje. Peklenski načrt ki so ga obtoženci izdelali skupaj z ostalimi pripadniki terorističnega podzemlja, ki so še na prostosti v ZR Nemčiji, Franciji in nekaterih drugih zahodnoevropskih državah, je predvideval, da bi na višku turistične sezone v juliju nastavili v različnih letoviških krajih na severnem Jadranu več tempiranih bomb, ki naj bi povzročile pokol nedolžnih turistov.

Poleti 1975. leta so v Jugoslaviji prijeli prvega «kurirja», ki je prinesel peklenske stroje preko Francije in Italije in se pripravljal, da bi jih podtaknil v naprej določena mesta na kopališčih. Terorist Vinko Barišić je padel v roke preiskovalnim organom s polnim avtomobilom obremenilnih dokazov — peklenskih strojev. Sodišče v Splitu mu je izreklo 20 let strogega zapora. Neoustaška centrala v Karlsruhu kljub neuspehu ni opustila svojega načrta.

Naslednje leto so za «kurirski» posel najeli 24-letnega zahodnonemškega državljana Berndta Watsela, nezaposlenega ključavničarja in zavarovalniškega agenta, ki je bil za nagrado 15.000 mark pripravljen ponoviti Barišićevo zločinsko misijo. Pokazalo se je, da je bil Watsel za takšno nalogo preveč nespreten in prestrahopeten.

Zahodnonemška policija je neuspesnega «atentatorja» prijela, ko se je po povratku v Karlsruhe vadil v streljanju s pištolo v bližini mesta. Pri njegovem stanovanju so našli večjo količino eksploziva, ki so mu ga zaupali njegovi neoustaški prijatelji. To je bil povod za to, da so v Karlsruhu sprožili obširnejšo preiskavo, ki je pripeljala do teroristična gnezda hrvaških separatistov.

Berndt Watsel je na procesu, ki se je začel pred tremi tedni v Stuttgartu odigral vlogo glavne obremenilne priče, saj je svojo udeležbo v zločinskem načrtu prostodušno priznal in je svojo odgovornost poskušal zmanjšati le s trditvijo, da je mislil, da gre za nenevarne igračke in ne za prave bombe. Tudi ostali štirje člani terористične skupine so se poskušali izvleči s podobnimi izgovori. Trdili so, da so hoteli doseči le «propagandni učinek». Sodišče in tožilstvo takšne obrambe nista sprejeli. V sklepnem govoru je državni tožilec zahteval za terorista Franja Musulina 10 let, za Tomislava Naletilića 9 let, za Branka Šetko 7 let, za Grgo Miletića 5 let in 3 mesece in za Berndta Watsela 4 leta zapora. Zanimivo je, da obtožba izhaja iz stališča, da je treba strožje kaznovati organizatorje in vodje terористične skupine, kakor pa neposredne izvrševalce — v tem primeru sta bila to Watsel in Šetka, s katerima je plačani morilec najbolj pogosto kontaktiral.

Težko je verjeti, da bo sodišče bistveno zmanjšalo predloge tožilstva, to pa pomeni, da sodstvo v ZR Nemčiji končno le posega po strožjih kaznovalnih ukrepih tudi v primerih, ko gre za «tuje» teroriste. Takšno domnevo potrjuje tudi ostra kazen, ki jo je ob koncu preteklega leta sodišče v Duesseldorfu izreklo atentatorjema na jugoslovanskega konzula Vladimira Topića Marku Krpanu in Pavlu Peroviću ter pošiljavcu eksplozivnih pisem namenjenih jugoslovanskemu generalnemu konzulatu v Muenchnu Ivanu Buconiću.

IVO VAJGL

Po dveh mesecih dogovor o vladi

Posnetek z «vrha» v «Zeleni dvorani» palače Chigi, kjer so se voditelji petih strank sporazumeli o programu in okvirni sestavi nove vlade. Na sliki: Andreotti, na drugi strani mize pa Biasini (PRI), Perna, Napolitano in Berlinguer (KPI) (Telefoto ANSA)

CENTRALNI KOMITE POTRDIL PREDLOG KANDIDATOV

PRIPRAVE NA OSMI KONGRES ZVEZE KOMUNISTOV SLOVENIJE

Kadrovske priprave potekajo vzporedno s celotno družbeno in politično dejavnostjo predkongresnega obdobja

LJUBLJANA — V okviru priprav na osmi kongres ZK Slovenije so na včerajšnji seji centralnega komiteja potrdili predlog kandidatov za vodilne dolžnosti in organe ZK Slovenije in ZK Jugoslavije.

Za predsednika centralnega komiteja ZK Slovenije je ponovno predlagan France Popit, za sekretarja CK Franc Šetinc, za izvršnega sekretarja v predsedstvu CK ZK Jugoslavije Vlado Janžič. Za člane predsedstva ZKJ so predlagani Edvard Kardelj, Stane Dolanc in France Popit. Predlogi za izvolitev teh predstavnikov so samoiniciativno prišli iz številnih občinskih konferenc in komitejev iz Slovenije. Hkrati je centralni komite ZK Slovenije potrdil predloge za člane centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije in Jugoslavije, za člane obeh statutarnih komisij, za nadzorni komisiji in za tovariško razsodišče. Značilno za sestavo teh organov je, da so pri predlogu upoštevali določila o obnovitvi organov in sicer tako, da je večina njihovih članov novih.

Lista bo v obravnavi in potrditvi na osmem kongresu ZK Slovenije, ki se začne 3. aprila.

Na seji so tudi obširno govorili o kadrovskih pripravah na kongresa. Ugotovili so, da so potekale vzporedno in v najtesnejši prepletenosti s celotno družbeno in politično dejavnostjo predkongresnega obdobja. Bolj kot v preteklih obdobjih se je tokrat vzporedno k razvojem socialističnih samoupravnih odnosov širil krog nosilcev kadrovske politike in konkretnih kadrovskih predlogov. V nova vodstva zveze komunistov v osnovnih in občinskih organizacijah je bilo izbrano približno 21 tisoč članov zveze komunistov. Poudarili so vzporednost kadrovskih priprav z volilnimi postopki, ki bodo vključili okoli 170 tisoč občanov v delegacije družbenopolitičnih in samoupravnih sindikatov, zveze socialistične mladine, socialistične zveze in zveze borcev.

Gre torej za obsežne kadrovske spremembe, katerih skupna značilnost je, da potekajo v demokratičnem in stabilnem političnem ozračju in so izraz demokratičnosti socialistične samoupravne družbe, v kateri so delovni ljudje nosilci kadrovske politike in kadrovskih odločitev. Na ta način je tudi kadrovska politika postala neodtujljiv in sestavni del vseh dejavnosti delovnih ljudi.

Na seji centralnega komiteja so tudi opozorili, da slovenski komunisti ne bodo čakali križem rok, če se bo pokazalo, da prihaja do pojavov in procesov, ki bi bili naperjeni proti socializmu, kot so: kratenje neposredne oblasti delavcev in občanov, poskusi uveljavljanja ozkih in lokalističnih interesov, ali poskusi reševanja problemov mimo dogovarjanja in sporazumevanja z vsiljevanjem ozkih in parcialnih interesov. V vseh takih primerih morajo organizacije in vodstva zveze komunistov razviti akcijo in zahtevati od svojih članov, da nastopijo proti tistim posameznikom in skupinam, ki zapuščajo položaje delavsko razrednega interesa oziroma razredne osnove socialistične demokracije.

JURE PENGOV

DEJAVNOST UGRABITELJEV NE POZNA ODMORA

V Milanu ugrabili mehiškega državljana pri Tivoliju pa izpustili industrijca

Na območju Rima so v rokah kriminalcev še tri osebe

Izpuščeni Sonnino v objemu tete (Telefoto ANSA)

MILAN — Nekaj minut pred eno uro so včeraj štirje zakrinkani kriminalci ugrabili 65-letnega mehiškega državljana, upravitelja neke finančne družbe, Daouda Beissaha, ki je po rodu iz Damaska.

Zakonca Beissah sta parkirala avto pred stanovanjem, ko sta ju napadla zakrinkana ugrabitelja. Žena se je krčevito oprijela moža in skušala s kričanjem vzbuditi pozornost. Eden izmed kriminalcev jo je z brzostrelkinim kopitom ločil od moža in jo potisnil k zidu.

Kriki prestrašene ženske pa so kljub pozni uri vzbudili pozornost nekega stanovalca, ki je iz samokresa sprožil skozi okno dva strela. Beissaha sta ugrabitelja strpala v avto znamke fiat 132, kjer naj bi bila še druga dva pajdaša.

Dosedanje preiskave policijskih agentov in karabinjerjev niso obrodile uspeha. Ugotovili so le, da so se ugrabitelji poslužili ukradenega avta sivo-kovinske barve z evidenčno tablico MI 51053 A.

Prav ta avto je opazil 10 kilometrov od Milana nočni čuvaj, ki je takoj obvestil policijo. Poseg agentov, ki so takoj obkolili območje, pa je bil brezuspešen.

Preiskovalci za sedaj nimajo otipljivih sledi, saj sta bila ugrabitelja zakrinkana. Eden izmed njiju naj bi imel jopič svetle barve.

Družina Beissah je prosila za časnikarski molk, dostavila je, da je bil Daoud le navaden uslužbenec uvozno - izvoznega podjetja «Liberop». Gmotno stanje družine naj bi bilo zadovoljivo, a ne tako, da bi opravičevalo ugrabitev.

Medtem pa so včeraj v bližini Tivolija pri Rimu ugrabitelji izpustili 35-letnega rimskega gradbenika Sergia Sonnina, ki so ga ugrabili 4. januarja. Ob 6. uri zjutraj ga je opazil šofer nekega tovornjaka, ki pa je raje obvestil policijo, kot da bi skušal rešiti Sonnina, ki je bil priklenjen k drevesu ob robu ceste. Policijska izvidnica je takoj prihitela na navedeni kraj, snela Sonninu lisice in ga pospremila na dom.

Preiskovalcem je gradbenik lahko navedel le običajne podatke. Ugrabiteljev ni nikoli videl, celo glas so si pačili. Ves čas je bil v spalni vreči na golih betonskih tleh. Edina luč v prostoru, ki ga je spominjal na železobetonski bunker, je bila sveča. Pred izpustitvijo so ga dlje časa vodili peš po poljih, nato pa vkrcali v avto in ga v bližini Tivolija priklenili k drevesu, kjer je ostal vsaj tri ure predno so ga policijski agenti rešili.

Svojci izpuščenega industrijca, naj bi ugrabiteljem izplačali 200 milijonov lir, prva zahteva pa je bila nekaj milijard lir. Sodstvo jim je takrat zaplenilo premoženje. Po vsej verjetnosti so se ugrabitelji «pobotali» z odkupnino, po uspešni akciji rimske policije, ki je pred tedni aretirala petnajst oseb, ki so osumljene, da so ugrabitelji.

Na rimskem območju pa so v rokah ugrabiteljev še tri osebe, in sicer: plemič Massimiliano Grazioli, 19-letna Giovanna Amati in 16-letna Michela Marconi.

Vest, da so včeraj v Rimu ugrabili neko 15-letno dijakinjo, je bila le neprijetna šala, ki je povzročila trpke ure zaskrbljenim staršem. Dekle je bilo le na nekem ženskem zborovanju za 8. marec. (voc)

OTTAWA — Odnosi med Kanado in EGS so glavna tema razgovorov med predsednikom komisije evropske skupnosti Jenkinsom, ki se mudi na uradnem obisku v Ottawi, in predstavniki kanadske vlade. V Kanadi se bo Jenkins zadržal pet dni.

RESOLUCIJO SO POSLALI VSEM ČLANICAM OZN

Komisija OZN sprejela jugoslovanski predlog o pravicah manjšin

ŽENEVA — Komisija Združenih narodov za človekove pravice, ki je pred dnevi pričela svoje letno srečanje, je sprejela jugoslovanski predlog resolucije o pravicah ljudi, ki pripadajo nacionalnim, etničnim, verskim in jezikovnim manjšinam. Sprejem predloga pomeni, da bo dokument šel v nadaljnjo obravnavo. Kot je omenil član jugoslovanske delegacije Silvo Devetak, bo komisija predlog resolucije poslala vsem članicam Združenih narodov, s prošnjo, da pošljejo pripombe; na podlagi takšnih konsultacij pa bo to vprašanje prihodnje leto znova na dnevnem redu zasedanja komisije.

V skoraj tri strani obsegajočem predlogu deklaracije so navedena osnovna načela, ki se nanašajo na uresničevanje in izboljšanje pravic nacionalnih, etničnih in drugih manjšin. Dokument ugotavlja, da imajo manjšine pravico do obstoja, svobodnega izražanja, da jim je potrebno zagotoviti popolnoma enak in nediskriminiran položaj glede na ostalo prebivalstvo.

Poleg tega predlog deklaracije omenja tudi pravice, ki bi jih manjšine morale uživati. Sem sodita omogočanje razvoja njihovih kultur, izobraževanja, tradicije in jezika, kakor tudi možnost, da povsem enakopravno sodelujejo v kulturnem, socialnem, ekonomskem in političnem življenju dežele, v kateri živijo. Predlog ugotavlja, da je vsaka dejavnost, ki teži k diskriminaciji manjšin, nezdružljiva s temeljnimi načeli listine Združenih narodov ter splošne deklaracije o človekovih pravicah.

Predlog deklaracije zajema tudi mednarodne obveznosti držav do manjšin ter poudarja pomen stikov in sodelovanja med državami, izmenjave informacij o dosežkih manjšin na kulturnem, izobraževalnem in drugih področjih.

Zvedelo se je, da se je že v dosedanji fazi dela komisija ZN za človekove pravice razvila zelo živahna razprava, v kateri so bila izrečena tehtna mnenja, ki se nanašajo na problematiko manjšin. Eno osnovnih stališč, ki je prevladalo med razpravami v komisiji je, da je pri urejanju položaja manjšin treba upoštevati posebne zemljepisne, kulturne, socialne in druge okoliščine, v katerih živijo manjšine.

Komisija Združenih narodov bo nadaljevala delo z razpravo o kršitvah človekovih pravic.

(Po «Delu»)

BRUSELJ — Po vsej verjetnosti so neznanci ugrabili premožnega barona Charlesa Brachta iz Antwerpna, lastnika zavarovalnice «Bracht - Aegis».

Vest je potrdilo kraljevo pravdništvo. V začetku so domnevali, da se je Bracht le začasno oddaljil. Sin je namreč obvestil policijo šele včeraj, ko očeta ni bilo na delo, odsoten pa je bil že v ponedeljek. Preiskovalci domnevajo, da so finančnika ugrabili v parkirišču zavarovalnice, kjer so našli njegov avto.

Volitve v Sloveniji

LJUBLJANA — Davi ob sedmih so se v vseh delovnih organizacijah v Sloveniji odprla volišča, na katerih bodo volivci izvolili svoje predstavnike-delegate v zbore združenega dela v občinskih skupščinah in v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti. Volišča bodo odprta do 19. ure, volilo pa bo skoraj 700.000 delavcev, obrtnikov, dijakov in študentov. Izpolnili bodo glasovnice in izvolili okoli 170 tisoč članov delegacij. Delovni ljudje bodo volili v več kot 5.000 delovnih kolektivih. Volili bodo vsi delovni ljudje, ki delajo v teh organizacijah in sicer bodo volili delegate iz svojih vrst. Z volitvami se zaključuje polletni postopek predvolilnih priprav, med katerim so zabeležili kot možne kandidate za člane delegacij ali za različne družbenopolitične funkcije skoraj 300 tisoč ljudi, kar pomeni, če njihovo število primerjamo s številom volivcev v Sloveniji, da nastopa kot možni kandidat vsak četrti volivec.

Izvoljenih bo, kot je predvideno, okoli 170 tisoč članov delegacij, kar pomeni, da je vsak šesti do sedmi državljan SR Slovenije nekje vključen. V primerjavi s prvimi delegatskimi volitvami l. 1974, bo tokrat izvoljenih skoraj za polovico ljudi več.

Glavna bitka v teh predvolilnih pripravah je bila namenjena temu, da vsi, aktivisti kot delovni ljudje spoznajo, da celotna skupščinska zgradba temelji na doslednem in vsestranskem uveljavljanju samoupravnih interesov. V nedeljo pa bo drugi krog volitev in sicer bo do volivci v Sloveniji tedaj volili v krajevnih skupnostih. V drugih jugoslovanskih republikah in pokrajinah bodo volitve kasneje, vendar jih bodo opravili najkasneje do 21. marca. (jp)

Knjiga o golpeju «črnega princa»

RIM — Pred porotnim sodiščem se je včeraj zaključilo zaslišavanje polkovnika Romagnolija. Medtem ko je višji častnik varnostne službe SID odgovarjal na zadnja vprašanja, je bila pozornost časnikarjev in sodnikov že usmerjena drugam, na preiskavo, ki jo državni pravdnik Claudio Vitalone vodi v zvezi z ekskluzivnimi informacijami v knjigi, ki sta jo napisala časnikarja Biasciucci in Valentini in ki za svojo publikacijo nista našla razumevanja pri založnikih.

Knjiga naj bi zato že v kratkem izšla v neke vrste samozaložbi. Kakšne zaupne informacije sta omenjena časnikarja, ki sta se medtem tudi že sprla, uspela zbrati? Najbrž bo v knjigi nekaj o vsem. Tako vsaj zatrjujejo tisti, ki nekoliko bolje poznajo ozadje celotne zadeve. Govor bo o Borgheseju in Sognu, o vlogi prostozidarjev, kakor tudi o 12 ladjah, ki naj bi v Civitavecchi sprejele na krov in prepeljale v konfinacijo prvo skupino nasprotnikov državnega udara. Izgleda pa, da sta avtorja glavno pozornost namenila spletkam znotraj varnostne službe. Knjiga naj bi tudi vsebovala prepise magnetofonskih zapisov pogovorov med La Bruno in Remom Orlandinijem. Valentini celo zatrjuje, da gre za avtentične posnetke, (razpolaga z dokazi) za tiste, ki jih ni nikoli dobilo na razpolago sodišče in o obstoju katerih se je izvedelo šele pred nedavnim.

Zakaj naj bi bile torej te informacije tako eksplozivne? Orlandini naj bi La Bruni sporočil dolg seznam političnih in vojaških osebnosti, ki naj bi se z Borghesejevim načrtom strinjale. To je tudi vzrok, da se je državni pravdnik Vitalone odločil za vzporedno preiskavo. Prav ta seznam pa je najbrž tudi v ozadju spora med obema avtorjema. Biasciucci bi rad počakal z objavo, dokler preiskava ne pojasni nekaterih obtiščin, ki so v njigi omenjene. Nasprotnega mnenja pa je Valentini, ki se še vedno sklicuje na originalne dokumente SID, ni pa pripravljen povedati, kdo mu jih je izročil.

Vsebina knjige je torej postala javna tajnost. Nekateri vidijo v tem poskus fašistov, da bi ponovno dvignili oblak prahu, ki naj zamegli tiste jasne elemente odgovornosti, ki so se med dolgotrajno razpravo le prikazali.

FULVIO CASALI

NOBENE SPREMEMBE V STALIŠČIH IZRAELA

Begin: zavrnili bomo sleherno zahtevo po umiku iz Cisjordanije

Diplomatska akcija Huseina po nalogu Washingtona? V ponedeljek obišče Kairo belgijski zunanji minister

TEL AVIV — Izrael nikakor ne namerava popustiti glede spornih vprašanj, ki so popolnoma paralizirala vsa dosedanja prizadevanja za miroljubno rešitev na Bližnjem vzhodu. Na seji strankinega vodstva, v torek zvečer, je ministrski predsednik Menahem Begin obtožil ZDA in Egipt, da ne spoštujeta obljub, ki sta jih dala v preteklosti ter je ponovno poudaril, da se Izrael ne bo umaknil iz Cisjordanije ter da ne bo odstranil novih naselbin na zasedenih področjih, čeravno bi to pomenilo popolno osamitev.

Gre predvsem za 13 naselbin, ki so jih zgradili na severnem Sinaju in ki bi morale, tudi po sklenitvi miru z Egiptom, ostati pod nekakšno izraelsko suverenostjo in pod izraelsko vojaško zaščito. Sicer pa je vprašanje izraelskih naselbin skorajda povzročilo razkol tudi v sami vladni koaliciji, ko je obrambni minister Weizman, ki se te dni mudi v ZDA zaradi novih pošiljk orožja (Izraelci naj bi v prihodnjih letih nakupili za kakih 30 odstotkov več orožja), zahteval, da se začasno prekine naseljevanje na zasedenem ozemlju. Svojo zahtevo pa je podkrepil z grožnjo, da bo v nasprotnem primeru odstopil. Kaže, da so v Jeruzalemu njegovo zahtevo upoštevali predvsem zaradi notranjepolitičnih posledic, ki bi jih odstop utegnil sprožiti.

Glavna pozornost političnih opazovalcev je zdaj usmerjena v Washington, kjer se pripravljajo na sprejem izraelskih najvišjih političnih predstavnikov, ki bodo prispeli v začetku prihodnjega tedna, že v ponedeljek ali torek. Carterjeva administracija, ki je po dosedanjih znakih trdno odločena pripeljati do konca mirovna prizadevanja na Bližnjem vzhodu se je tako naenkrat znašla v škripcih. Po eni strani mora računati na zahteve Egipta in drugih arabskih držav, ki niso več pripravljeni v nedogled prenašati izraelska izsiljevanja, po drugi strani pa mora računati z nepopustljivo trmo jeruzalemskih voditeljev. Slednjič pa mora voditi račune tudi o reakciji domačih sionističnih krogov, ki imajo pod svojim nadzorstvom kar precej vzvodov v gospodarstvu in lahko zatorej računajo tudi na dokajšnjo politično podporo. Nekateri opazovalci so prepričani, da bodo pogovori v prihodnjem tednu odločilnega pomena, kajti ZDA si ne morejo dovoliti, da bi njihov načrt, ki mu potrpežljivo strežejo že nekaj mesecev, klavrno propadel.

S posredovanjem Kremlja pa se po drugi strani krepi enotnost arabskih držav v konfrontaciji z Izraelom, kar lahko potisne to državo, zlasti ob upoštevanju spreminjajočega se odnosa z ZDA v dokaj neugoden položaj. Tako se je Turčija, ki sicer ima redne diplomatske odnose z Izraelom precej približala stališčem Libije, ki vodi fronto trdnosti. Spreminja pa se tudi zadržanje Irana, ki je menda zagrozil z embargom dobave surove nafte Izraelu, kolikor bi ta vztrajal pri svojih nepopustljivih stališčih. Ni izključeno, da je tako stališče odraz določenih pritiskov iz Washingtona, ki poskuša na vse mogoče načine svet spraviti v tek pogajanja, ki so zašla v slepo ulico. V tem smislu je razumeti tudi nedavne izjave jordanskega suverena Huseina, ki je dejal, da bi kazalo udeležbo na pogajanjih razširiti tudi na Sovietsko zvezo in predstavnike Palestincev. Husein je izključil možnost, da bi v prihodnjih dneh obiskal ZDA, pač pa je menil, da bi se slednje ne smele omejiti zgolj na vlogo posredovalca.

Od 13. do 16. marca bo prispel na obisk v Kairo belgijski zunanji minister Simonet, ki se bo pogovarjal tudi v predsednikom Sadatom. Simonet je v prejšnjih mesecih že obiskal nekatere arabske prestolnice, od 22. do 24. marca pa se bo mudil v Tel Avivu.

Politični opazovalci pa opozarjajo še na pomemben notranji dogodek v Izraelu, ki bi utegnil, čeprav mu ne pripisujejo velike teže, vsaj nekoliko vplivati na razplet krize na tem koncu sveta. Konec maja poteče namreč mandat dosedanjemu predsedniku Kaciru, ki ne namerava ponovno kandidirati. Med kandidati, ki imajo največ možnosti za uspeh na volitvah, opazovalci omenjajo na prvem mestu fizika Itzaka Chaveta. V taboru arabskih držav pa se omenja možnost sklicanja konference voditeljev arabskih držav. (vl)

OB MEDNARODNEM PRAZNIKU ŽENA

Uspela kulturna prireditev Zveze beneških žensk

Prireditvi je prisostvovalo nad 500 oseb - Protestni sprevod Benečank do Skrutovega

ČEDAD — Z izredno uspelo kulturno prireditvijo in manifestacijo je Zveza beneških žensk ob prisotnosti kakih petsto ljudi proslavila mednarodni praznik žena. Kot napovedano, se je prireditev odvijala v prostorih tovarne stolov, kar je nedvomno vplivalo na vzdušje prisotnih.

Ob začetku prireditve je spregovorila Bruna Strazzolini, ki je kratko orisala zgodovino in pomen 8. marca, nato pa prešla na oris položaja ženske v Benečiji: «Naše žene so vedno bile pogumne, močne in ustvarjalne, istočasno pa vedno potisnjene ob stran. Čas je, da se zbudimo!» Nato se je dotaknila polemik, ki so spremljale priprave na praznik zaradi odklonitve občinske dvorane v Šentlenartu. Poudarila je, da so beneške žene s svojim nastopom pripomogle k razčiščevanju nekaterih nejasnih stališč domačih javnih uprav, posebno ostro pa je obsodila dejstvo, da se občinskim upraviteljem ni zdelo vredno, da bi Zvezi beneških žensk posredovali jasen pismen odgovor na pismeno prošnjo, kar pomeni, da jim beneške žene pomenijo neke vrste državljane druge kategorije.

Bruna Strazzolini se je še zahvalila vsem, ki so Zvezi beneških žensk izrazili solidarnost, predvsem demokratičnim strankam in ženskim organizacijam iz vse dežele, ter seveda vsem, ki so pripomogli k realizaciji prireditve. Končala je z orisom programa in spregovorila predvsem o kratki drami «Tonina Drejova», katere dokončna oblika odraža prispevek več desetin beneških žen, ki so sodelovale na sestankih in vajah in utisnile drami nekaj svojega, predvsem pa razmišljale in se vse bolj zavedale svoje vloge v družbi. «Želimo, da bi naše sporočilo prodrlo do vas in da bi nas v vrstah beneških žen bilo vedno več.» Sam program so začeli Clara Chiabai, ki je brala poezije o položaju ženske doma, na delu in v družbi ter Ana in Keko, ki sta pela beneške ljudske in umetne pesmi.

Poseben uspeh pa je žel nastop beneškega gledališča z dramo «Tonina Drejova» Brune Strazzolini, ki obravnava problem žene v družini ter v družbi.

Po prireditvi so se žene podale kljub pozni uri v sprevodu do Skrutovega, kjer so na vaškem trgu izpostavile protestne napise. Manifestacija je potekala mirno, brez vsakršnih incidentov in dokazala zrelost beneških žen.

Ž. G.

Kaunda: Muzoreva lutka v rokah Iana Smitha

NEW YORK — Medtem ko se v varnostnem svetu OZN nadaljuje žolčna razprava na račun v prejšnjem tednu sklenjenega dogovora o ustavni ureditvi v Rodeziji, si ZDA in Anglija prizadevajo, da bi zbrale za pogajalno mizo voditelje vseh osvobodilnih gibanj. Pogovorov naj bi se udeležili torej škof Muzoreva, Jošua Nkomo in Robert Mugabe. Pogovore naj bi vodil ameriški veleposlanik Young, skupaj z britanskim zunanjim ministrom Owenom. Dogovor vseh sprtih strani je edina možnost, da se v Rodeziji prepreči državljanska vojna.

Medtem se z nezmanjšano ogorčenostjo nadaljujejo komentarji sosednjih afriških držav. Zambijski predsednik Kaunda je zmerne črnske voditelje v Rodeziji, Muzorevo, Sitholeja in Chiraua označil kot lutke v rokah Iana Smitha. Kaunda je tudi pozval zahodne države naj resno vzamejo v poštev vprašanje spoštovanja človekovih pravic na območju južne Afrike.

«Safari» v Liguriji

SESTRI LEVANTE — Casarza Ligure, majhno središče nedaleč od Genove, je bilo prejšnjo noč prizorišče pravega «safarija», ko so iz cirkusa «Kronos», ki je tam gostoval, zbežali kar štirje levi. Karabinjerji in gasilci so potrebovali več ur, da so jih našli. Trije so se dali mirno pospremiti v kletko, četrtega pa so morali ustreliti.

BOLOGNA — Kaže, da je v Italiji nastala tudi prva ženska teroristična skupina, ki se proglaša za «žensko oboroženo jedro» (nuclei armati femminili,. Ta organizacija si je prevzela odgovornost za poskus atentata, ki so ga opravili prejšnjo noč v Bologni na sedež neke katoliške verske posvetovalnice. Bombo, ki so jo namestili pred vhod v sedež te ustanove, so pravočasno odkrili ter jo nevtralizirali.

Bukarešta: spremembe v vladi

BUKAREŠTA — Centralni komite komunistične partije Romunije se je na zadnji seji, na predlog izvršnega odbora, odločil za dokajšnje spremembe v vladi. Zamenjali so sedem ministrov ter štiri tajnike v centralnem komiteju. To je že četrta sprememba vlade po veliki stavki rudarjev, lani poleti.

Kje so vzroki za take spremembe? Zunanjepolitični opazovalci na Dunaju menijo, da so se v Romuniji končno zavedali neuspešnosti dosedanjega centralističnega usmerjanja gospodarstva ter napovedujejo, da se bo najbrž Bukarešta odločila za specifično obliko samoupravljanja v gospodarstvu.

Na tako usmeritev opozarja nedavna izjava državnega voditelja Ceausesca, ki je dejal, da je treba podjetjem prepustiti več možnosti pri načrtovanju, upravljanju in odločanju, skratka gre za obliko samouprave.